

Genç Öncüler

Aralık 2009 • Sayı 53 • Yıl 7 • 3 TL. • Aylık Gençlik Dergisi

**Fethi Yeken
ile Röportaj**

İdeallerimiz İçin “Biz De Varız!”

“Gençlik Mitinde Bir Devrin Sonu”
Mustafa Aydın İle Söyleşi

**“Sessiz Yaşadım
Kim Beni
Nereden
Bilecektir?”**

**İmparatorluğa
Baskın
Var!**

Mücadele 58/22

"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir toplumun -babaları, oğulları, kardeşleri, yahut akrabaları da olsa- Allah'a ve Resûlüne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. İşte onların kalbine Allah, iman yazmış ve katından bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, kurtuluşa erecekler de sadece Allah'ın tarafında olanlardır."

"Gelecek Ellerinde..."

1980 sonrası dönem, toplumsal ve bireysel algıların hızlı bir değişimini özetler aslında. Aile içi ilişkilerden siyasete, tüketim alışkanlıklarından müzik tercihlerine ve giyim kuşama kadar birçok alanda yapılan tahliller, çerçeveyi net görebilmemizi sağlıyor.

Bu tahlillerden en önemlisi gençlik üzerine yapılanlar kuşkusuz. Zira toplumların dinamiğini ve aynı zamanda iş yapabilme gücünü ifade eden gençler, iyi okunamadığı takdirde, ortaya çıkabilecek problemleri çözmek, hiç de kolay değildir.

Ülkemizde 1980 darbesinden sonra yetişen genç neslin olumsuz yönlerinden dem vurulur hep. Politikayı günahı kadar sevmediklerinden, kendine ve hayata güvensiz, karamsar, arabesk, tikky, isyankâr ve idealsiz olduklarından bahsedilir. Bir genelleme yapamasak da, bu tespitlerin çoğu doğrudur. Gençlerin önemli bir kısmı 'kıvrak yalan söyleme sanatı' olarak tanımladıkları siyasetten uzak, çok para kazanmanın bir yolu olan iyi meslek seçmek kaygısına ise bir o kadar yakın durumda. Böyle bir tablo karşısında, apolitik ve vurdumduymaz gençlerin artmasında, çerçevesi katı kurullarla belirlenmiş siyaset anlayışının da suçlu olduğunu belirtmek önem taşıyor.

Türkiye'de olduğu gibi dünya genelinde de mevcut olan bu sosyolojik vakayı ele aldığımız bu sayıda "Düşünüyorum, O Halde Yarın" adlı yazısıyla İsa Yılmaz, 80 sonrası değişen gençlik algısını ele alıyor. Arkadaşımız Ahmet Salih Doğan ise çözüm önerilerine yer verdiği yazısıyla meseleye bütünlük kazandırıyor. Konuyla ilgili röportaj yaptığımız Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Doç.Dr. Mustafa Aydın hocamızın tespitleri de bakış açımızı genişletiyor.

Öğrenci Notları'nda Boğaziçi'ni dinlerken, Dünya Seyahatnamesi'nde El Hamra'ya konuk oluyoruz. Haya- li Röportajlar'da ise yakın zamanda vefat eden merhum Fethi Yeken'in düşüncelerine yer veriyoruz.

2009 yılının son sayısı olan Aralık sayımızla sizleri baş başa bırakıyoruz.

Sahibi

Umransay Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İsmail Memiş

Yayın Sorumlusu

Hüseyin Buladı

Yayın Kurulu

Abdullah Muhsin Yıldız
Alperen Gençosmanoğlu
Elyesa Koytak
Fatma Büşra Özkan
Ammar Kılıç
Muhammed Tutkun
Yusuf Elbaşı

Kasım Sayısına Katkıda Bulunanlar

Abdülvahid Yakup Sipahioğlu
Mustafa Seyfi
Yusuf Şentürk
Huzeyfe Özyürek
Salih Eren Karaoğlu
İsa Yılmaz
Ahmet Salih Doğan
Esmâ Bendez
Ali Tarık Parlakışık
Mehmet Fuat Kına
Ömer Dervişoğlu
İsra Polat

Adres

Mega Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23
Fax: 640 01 25
iletisim@gencconculer.com
gencconculer@gmail.com

Grafik Tasarım

Furkan Selçuk ERTARGİN

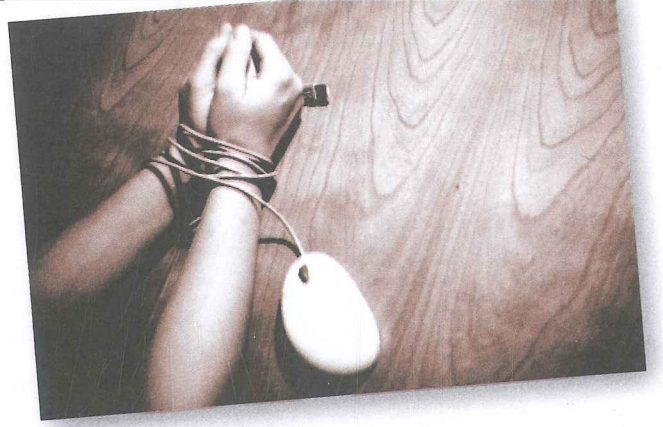
Baskı: Şenyıldız Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. No:3 Kat:1
Topkapı - İstanbul
Tel: (212) 483 47 91

içindekiler

4

düşünüyorum,
o halde yarın!

İsa Yılmaz

12

güneş aydınlığa
yönelir

Ahmet Salih Doğan

40

fethi yeken
ile röportaj

Abdülvahid Yakup Sipahioğlu

“Sessiz Yaşadım, Kim Beni Nereden Bilecektir?” / **Hüseyin Buladı** / **14**

Safahat’tan... / **16**

Karantina / **18**

“Vekâlet Yoluyla Çam Ağacınız Kesilir” / **İsra Polat** / **20**

Kampüs Notları / **Mehmet Fuat Kına** / **22**

Tarih Defteri / **24**

Şiir Okumaları / **Elyesa Koytak** / **26**

Anlat Bana Bölümünü / **Yusuf Şentürk** / **28**

Okullardan Haberler / **Alperen Gençosmanoğlu** / **30**

Etkinlik / **32**

Objektifime Takılanlar / **Abdullah Muhsin Yıldız** / **36**

Dünya Seyahatnamesi / **Esmâ Bendeş** / **38**

Kültür Sanat / **Mustafa Seyfi** / **44**

Özledim / **İhsan Süreyya Sırma** / **48**

“Gençlik Mitinde Bir Devrin Sonu”

Düşünüyorum, O Halde Yarın!

İsa Yılmaz

Gençlik bir ülkenin önemli dinamik unsurlarından biridir. Ülkelerin her anlamda gelişmişlikleri, maddi ve manevi refah seviyelerine ulaşmaları, toplumda düzen ve adalet sınırları içerisinde yaşamaları, kamu güvenliğinin sağlanması, komşu ülkelerle iyi ilişkiler, uygar ülkeleri yakalama hatta onları aşma gibi toplum veya devlet bazında hedeflenen tüm düşünce ve fiillerin odak noktasın-

gibi modern ideolojilerde de gençliğin ehemmiyeti ve değeri bizzat bu ideoloji sahipleri tarafından dile getirilmiş, gençliğin; yenilik, güç ve ilerlemeyi temsil eden yetilerine atıfta bulunularak onları devlet merkezli düşünceye sevk etmek amaçlanmıştır.

Türkiye’de gençlik sosyo-politik manada Cumhuriyet’in ilk zamanlarından başlayarak bugüne değin dönüşümler yaşamıştır. 1923’lü yıllar-

da yapılan devrimler doğrultusunda modernleşme yanlısı, 1950’li yıllarda demokrasiden ve çoğulculuktan yana tavır sergileyen, 1960’lı yıllarda rejimi yozlaştırmaya çalışan siyasi iktidarlara karşı devrimci nitelik taşıyan, bu anlamda orduyla el ele olan, 1970’li yıllarda sistem karşıtlığının yaşandığı, düşüncelerin fikirden ziyade eylem aracılığıyla iletilmek istendiği daha politize bir gençlik görürüz. 80’li yıllar ve sonrası ise Türkiye’de gençliğin siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik anlamda ciddi de-

da ve aktif pozisyonda gençlik bulunur. Bu anlamda gençlik ‘hem kendi devleti tarafından inşa edilen hem kendisi gelecek toplumları inşa edecek olan baş aktördür.’¹ Faşizm, Nazizm, Komünizm

gişim ve dönüşümler yaşadığı yıllara sahne olur. Darbe ortamında yetişen gençler bir yandan siyasi içerikli kurumlara güvenmeme, siyasetten umutlu olmama gibi tavırlarla siyasete uzak kalmayı hedefleyen bir duruş olarak apolitizmi ‘seçmişler’, bir yandan da darbe gelenekleri, yolsuzluklar, siyasile-

1 Lüküslü Demet, Türkiye’de Gençlik Miti, 1980 Sonrası Türkiye Gençliği, İstanbul, İletişim Yayınları, 2009, s.20

Asım'ın Nesli Genç Öncüler

re yönelik faili meçhul cinayetler gibi faktörlerle siyasetten zorunlu bir uzaklaşma süreci geçirmişler, bu anlamda depolitize edilmişlerdir. Bu da onları bireyselleşmeye ve toplumsal sorunlara karşı tepkisiz-

80'li yıllarda bir diğer değişim ve dönüşüm kültürel alanda; giyim-kuşamda, zevklerde, gündelik hayatta görülür. Arabesk müziğin bilhassa gençlik üzerindeki etkisi kendini 'Batsın Bu Dünya', 'Tanrım Beni Baştan Yarat' gibi dizelerle gösterir ve bu müzik 'mutluluğun ve tatminin ertelenmek zorunda olduğunu, tüm bir ömrü kuşatan çileciliği dile getirir.' Sinemada da pornografik ağırlıklı filmler, o dönemdeki artan çatışma, düzenlenen mitingler gibi faaliyetlere karşı kendini salıverme, arzularını bastırma amaçlarıyla birçok sinema salonunda yerini almıştır.

leşmeye götürmüştür. Bu yüzden etrafında olan bitene, gündem konularına ilgili; okuyan, eleştiren, bunları arkadaş çevresiyle, ailesiyle konuşan, gelişmelere her zaman çekimser kalmayıp haklıdan taraf olan, hayatın her alanında olduğu gibi siyasette de duruşunu ortaya koyan ideal bir gençlik aranır olmuş, bizlerinse bugünün Türkiye'sinde aranan ideal

"O takvâ sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever."

Âl-i İmrân - 3/134

**Affetmek
Erdemdir!
Öfkeni Yut,
İnsanları
Affet!**

Boşuna savaşmadın
Boşuna yaşamadın
Boşuna ölmedin!..
Jezei Karadağ

gençlik prototipini oluşturmak için pasif ve statik pozisyondan aktif ve kinetik hale geçmeye yönelik ne kadar gayretkeş olduğumuz doğal olarak sorgulanır hale gelmiştir.

80'li yıllarda bir diğer değişim ve dönüşüm kültürel alanda; giyim-kuşamda, zevklerde, gündelik hayatta görülür. Arabesk müziğin bilhassa gençlik üzerindeki etkisi kendini 'Batsın Bu Dünya', 'Tanrım Beni Baştan Yarat' gibi dizelerle gösterir ve bu müzik 'mutluluğun ve tatminin ertelenmek zorunda olduğunu, tüm bir ömrü kuşatan çileciliği dile getirir.'² Sinemada da pornografi ağırlıklı filmler, o dönemdeki artan çatışma, düzenlenen mitingler gibi faaliyetlere karşı kendini salıverme, arzularını bastırma amaçlarıyla birçok sinema salonunda yerini almıştır. Öte yandan sinema ekranlara halktan, içimizden kimseler çıkararak bize bizi öğretmeye başlar. Türkan Şoray'ın Anadolu'nun bağrından gelen, karakaşlı, kara gözlü, tipik bir Türk kadını portresi çizmesi ve izleyicinin onda kendinden bir şeyler bulup Şoray'ı Türkan Sultan yapması bunun en bariz örneklerindedir. Tabi bu arada kültürel devrim, gençlerin fiziksel görünümünde de etkisini göstermiştir. Küreselleşme furyasıyla giyim-kuşam farklılaşmış, trendler sıkı takip edilmeye başlanmış ve kot pantolon hayranlığı doruk noktalara ulaşmıştır.

Değişim beraberinde yeni tanımlamaları gerektiriyordu. Artık gençler kelimesinin önünde 'yuppie, tikky, metroseksüel' gibi sıfatlar vardı. İyi bir iş, iyi bir eş, iyi bir ev, para yuppie gençlerin vazgeçilmeziydi. Tikky kavramı ise 90'larla beraber gündemimize girdi. Türk toplumunun tüketim toplumuyla tanıştığı bir dönemin gençleri olan bu kuşak, dış görünüşe her şeyden çok önem veren, marka giymeye meraklı tüketim toplumunun pasif bir izleyicisi özelliklerini taşır. 2000'li yıllara geldiğimizde artık metroseksüelliğiyle övünen bir gençliğin içindeyizdir. Bu kavram da diğerlerinden ayrı olarak

'bakımlı erkek' olarak tasvir edilir. Gençlik kavramı artık homojen bir yapıya bürünmüştür: Docker's pantolon, Converse ayakkabı, Nike t-shirt, Burber montlu gençler bir makinenin seri üretiminden çıkan ürünler gibi aynılaşımlardır. Bir iletişim aracı olan dile kanki, orti, slm, nbr gibi MSN ağızları girmiş birbirimizle iletişim noktasında sıkıntılar yaşamaya başlamışızdır. Chat odaları, arkadaşlık siteleri 'cinsel devrim'³ in tamamlayıcıları olmuştur.

1998 yılında dönemin gençleri üzerinde yapılan bir araştırmada⁴ para ve zenginliğin yaşamı anlamlı kılan değerler arasında %22,5; geleceğe yönelik olarak işsiz kalma, iş bulamama olasılığının %47,7 olması, konformist düşlerimizin maddi kaygılarımızla paralel geliştiğini gösteriyor. Ayrıca iyi meslek, iyi iş, iyi gelecek kaygısının artmasıyla alkol kullanımını ve intiharların artması arasında benzer bir paralellik görürüz.

Türkiye'de 80'lerle beraber gençlik birçok konuda ve alanda; hayat tarzında, değişen dünyaya bakışında geçmişinden farklı hareket ve eğilimler göstermeye başladı. Günümüz gençliğini oluşturan bizler önceki kuşaklarımızdan farklı olarak ne görüyoruz kendimizde bunu sorgulamak gerekir. Küreselleşme, trendler, çeşitli kaygılarımız, maddi beklentilerimiz, siyaset. Tüm bunlara karşı nasıl bir duruş sergilemek gerekiyor? Benliğimize, gençliğimizin gücüne ve temelini sağlam kurduğumuzu düşündüğümüz fikirlere galip gelecek, onları güdecek bir dünyaya dur demek elimizde ve imkânlarımız sınırında, yeter ki gerçeklerin üzerine örtülen perdeyi görebilmeyi istemeli; onu kaldırıp aydınlığa çıkma potansiyeline sahip olduğumuzu hatırlamalı ve zaman kaybetmeden harekete geçmeliyiz...

3 Alkan Türker, Cinsel Devrim, Radikal, 6 Temmuz 2003

4 Türk Gençliği 98: Suskun Kitle Büyüteç Altında, Ankara, Konrad Adenauer Vakfı, 1999, 79 ve 142 numaralı tablolar, s:51 ve 110

2 Gürbilek Nurdan, Vitrinde Yaşamak, 1980'lerin Kültürel İklimi, İstanbul, Metis Yayınları, 2007, s.94

“Susuzun Serapla İdaresi”

1980 Sonrası Türkiye Gençliğinin Anatomisi

Mustafa Aydın ile Söyleşi

Hüseyin Buladı

1980 sonrasında Türkiye toplumu, her alanda değişik kırılmaları hızlı bir süreçle birlikte yaşadı. Bunların içinde şüphesiz en önemli hususlardan biri, gençlik algısında oluşan değişimlerdir. Bu ay, Sayın Doç.Dr. Mustafa Aydın ile, 1980'den sonra gençlerin hayat algısını, politikadan uzaklaşma ve gelecek endişesi bağlamında konuşma fırsatı bulduk.

1950 Konya doğumlu olan Doç.Dr. Mustafa Aydın, ilk ve orta öğretimden sonra 1974 yılında Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirdi. Yüksek lisans ve doktorasını “Din Sosyolojisi” alanında yaptı. 1985 yılından bu yana Konya Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmakta olan Mustafa Aydın; Siyaset Sosyolojisi, Din Sosyolojisi, Bilgi Sosyolojisi, Değişim Sosyolojisi, İslam Kültür ve Tarihi alanlarında çalışmalarına devam etmektedir.

Genç Öncüler: 1980 sonrasında Türkiye’de gençliğin hayatı ve toplumu algılayış biçiminde, geçmişe kıyasla radikal diyebileceğimiz değişiklikler oldu. Bunlardan en çok dile getirilene gençlerin apolitik bir hayatı tercih etmesi sorunu. Sürecin böyle gelişmesine ivme kazandıran en belirgin faktörler nedir sizce?

Mustafa Aydın: Gerçekten de 1980 sonrasında, gençlik hareketlerinde esaslı bir düşüş yaşanmaktadır. 1960- 1970’li yıllarda sistem bazında toplum sorunlarını tartışan gençlik uzun bir zamandır ciddi politik konularla ilgilenmemektedir. Daha soyut kültürel, hatta bir kısmı marjinal konularla meşgul olmaktadır. Bu duruma siyaset sosyolojisi söyleminde depolitizasyon (politikasızlaşma, siyaset dışı kalma) adı verilmektedir. Bu söz konusu politikasızlaşmanın dünyanın pek çok yerinde genç- yaşlı hemen herkesi ilgilendiren bazı ortak sebepler vardır. Bir kere küreselleşen dünyada hemen herkesi izole eden bir süreç yaşanmaktadır. Mesela bunlardan birisi hareketleri destekleyen net ideolojik eğilimlerin kaybolmasıdır. Bu bağlamda sözgelimi açık bir gerçekliğinin bulunduğu inanan bir sağ- sol ve bunların kendisinden cesaret aldığı bloklar ve ülkeler yoktur. Üstelik bunların bu boşluğu, popüler olarak nitelendirilen, hiçbir ciddiyeti büyük idealleri olmayan ama gençlere haz veren bir havai kültür doldurmaktadır. Halbuki nereden bakarsak bakalım politik tavrı haz yerine kül- fet getirmektedir.

Genç Öncüler: Apolitikleşmeye götüren sebepler arasında, Türkiye’de siyasetin anlamını ve konumunu sayabilir miyiz? Zira bu konu üzerine yapılan araştırmalarda, gençlerin, siyaseti değiştirilmesi güç sınırlar içerisinde katı kurallara sahip bir konumda gördüğü veya etik olmayan bir alan olarak değerlendirdiğini görüyoruz.

Mustafa Aydın: Söz konusu ettiğimiz politikasızlaşma (sizin ifadenizle apolitik hayat) sürecinin bütün toplumlar için ortak nedenleri olduğu gibi sadece Türkiye’ye has sebeplerinden söz edebiliriz. Teorik olarak demokratik ortamlarda seçme ve seçilme herkesin hakkı ise de seçilme zor bir iştir. Kişinin seçmenin önüne gelebilmesi için seçilebilirlik barajlarını aşması gerekir. Bunun hem mali hem de sosyal göstergeleri vardır ve pek çok insan bunu aşamaz. Bunu da genç yaşlı hemen herkes hisseder ve dolayısıyla sıradan herkes politikaya soyunmaz. Seçilenlerin hizmet sınırları da dikkatli bakan hemen herkes tarafından bilinmektedir. Demokratik sistemlerin en önemli kurumsal unsurları ka-

Doç.Dr. Mustafa Aydın

bul edilen seçimler ve parlamentolar gittikçe eski etkinliklerini yitirmekte, bunların yerini seçilmeyen örgütsel yapılar almaktadır. Bu da, farkında olsunlar veya olmasınlar, genç olgun insanlarda siyaset konusunda bir isteksizlik doğ-

urmaktadır. Tabii bunlara bazı etik sorunlar da eklenebilir. Ama Türkiye’de gençlerin siyasete yeterince ilgi göstermeyişlerinin sebebi yalnızca ahlaki kaygılar değildir, sorun daha karmaşık ve çok yönlüdür.

Genç Öncüler: Siyaset, bilinen tanımlamaları haricinde, neyi ifade eder? Siyasetin sadece bir seçim aracı olmadığını, bir duruşu ifade ettiğini söyleyebilir miyiz?

Mustafa Aydın: Siyaset, kamu olarak da nitelendirilen toplumun düzeninin sürdürülmesini sağlama mekanizmasıdır. Aslında siyasetin ilgilendiği düzen topluma aittir. Özellikle belirtmeliyiz ki seçkinlerin toplum adına uydurdukları bir düzen değildir. Toplumsal düzen ile toplum adına ortaya konulmuş düzen farklı şeylerdir. Ne yazık ki mo-

dern kültür ortamlarının en önemli sorunu siyasetin (özellikle devlet ögesinin) kendini toplum yerine koyması, düzen belirleme iradesinin de kendine ait olduğunu iddia ve icra etmesidir. Yani günümüzde devlet kendisini kamu ilan etmekte, kamuya ait alanı da kendi gezinti alanı saymaktadır. Günümüzde siyasal çabanın temel esprisi devlete yerini göstermek, halkın üzerinde gereksiz vesayetlerde bulunmasına tavır koyabilmektir. Ne var ki toplumumuzda devleti (ana, baba gibi) akrabadan biri sayan geleneksel anlayışımızla bu sorunun çözülmesi kolay değildir. Daha basit bir anlatımla devlet babamız ise ondan, üzerimizdeki kısıtlayıcı vesayetlerini kaldırmasını istemek anlamlı olmaz. Önemli olan itaat etmemizdir. Sivil toplum anlayışını geliştirmeden bir sivil siyaset gelişemez. Kaldı ki böylesi ortamlarda birileri özel olarak devletten yana olmak gibi bir faşist söylemle toplumun genelinin hilafına politik yanlışlıkları pekiştirebilmektedir. Yani soruda belirttiğiniz gibi bir duruş bozukluğu yaşanmaktadır.

Genç Öncüler: 1980 sonrası gençliğin siyasete karamsar bakışını nasıl ifade edebiliriz? Yani şimdiki üniversite öğrencilerinin, önceki nesillere göre neredeyse hiç askeri bir darbeye ve 80 öncesindeki gibi ciddi bir siyasi kargaşayla, bir toplumsal terör ortamıyla karşılaşmamış olmasına rağmen, böyle bir tutum içine girmesini nasıl açıklayabiliriz?

Mustafa Aydın: 1980 sonrasında gençlik hareketlerinde ciddi bir isteksizlik gözlenmektedir. Bunun önemli sebeplerinden birisi gençliğin boyu boyunca girdiği hareketlerin her haliyle kendi inisiyatifiyle gerçekleşmediğini görmüş olmalarıdır. Mesela 1980 darbesi öncesinde Marksist ve Ülkücü gençler birbirlerine karşı, inanarak mücadele veriyorlardı. Birbirleriyle hapisanelerde tanıştılar. Konunun kendi düşündükleri gibi olmadığını gördüler, bir oyunun figüranları olarak kullanıldıklarını anladılar. Toplumun kahir ekseriyeti bir komünizm tehlikesine inanıyordu ve ülke kasabalara kadar komünizmle mücadele dernekleriyle donatılmıştı. Daha sonra anladık ki bu bir Amerikan oyunu imiş. Gençlik 1980 sonrasında esaslı bir

Popüler kültür her haliyle bir tüketim kültürüdür. Kalcı hiçbir değere sahip değildir. Bir süreliğine dev kitleleri peşinden sürükleyen bir müzik kısa bir zaman aralığından sonra bir daha kimse nin hatırlamayacağı şekilde tarihe gömülür. Bununla birlikte özellikle gençlik kitleleri bu söz konusu popüler kültürden büyük haz alırlar. Mesela çok eğlendiklerini düşünürler. Ne var ki bu, susuzun serapla idare etmesine benzer, gerçekçi bir tarafı yoktur. Kitleliliğin yaygınlaştırıcılığı ferdi içine çeker.

yörünge değiştirdi. Ne yazık ki bu yeni bir dejenerasyondur. Yeri geldiğinde hala 1968 kuşağı olarak övünenler, o zamanlar açık bir anti amerikancılıkla emperyalizme ve totalitarizme karşı mücadele veriyorlardı. 1980 sonrasında bu 1968 kuşağının bir kısmı amerikancı oldu ve emperyalizm karşıtlığını bütünüyle terk etti; diğer bir kısmı ise otoriteryanizme çanak tuttu, 28 Şubat sürecinde darbecilerin payandası oldu. Gençliğin geniş bir kesimi ise değişik vakıf ve derneklerde mikro düzeyde hiçbir riziko taşımayan kültürel faaliyetlerle meşguldürler. Burada sorunuzda bahsettiğiniz gibi bir siyasal karmaşıklıktan söz etmek mümkündür ama bu geri çekiliş ve kulvar değiştiriş terör ile ilgili kaygılara bağlanamaz.

Genç Öncüler: Apolitikliği bilinçli bir tercih olarak görebilir miyiz? Yani politikadan uzaklaşmak bi-

linçli bir seçiş olabilir mi? Yoksa bunu vurdumduymazlık olarak mı ifade edeceğiz?

Mustafa Aydın: Apolitikliği, yukarıda da bahsettiğimiz üzere toplumsal konjonktürel şartlara götürebiliriz ama her haliyle bilinçli bir hareket olarak görmek uygun olmaz. Gençlik hareketlerindeki düşüşte şüphesiz yerli ve küresel zorlamalar vardır. Mesela 1980 öncesinde üniversitelerde hemen pek çok eğilimin öğrenci dernekleri vardı. Hatta aynı grubun birden fazla derneği vardı. Üstelik bunlar tüm eleştirilebilir yönlerine rağmen rahatça etkinlik gösterebilmekteydiler. Şimdi bu derneklerin yerini doldurabilecek hiçbir örgütlenme yok. Şu anda yürürlükteki mevzuata göre bir fakülte öğrencilerinin bir derneği olabilir, kurucuları Dekanlıklarca belirlenir, bir sakıncasızlar listesi Rektörlüğü sunulur, onaylananlar, ideolojik bir tavra girmeksizin dernekçilik yaparlar. Kimi nasıl temsil ettiği tartışılabilir olan bu dernekler, konumu itibarıyla bir faaliyet gösterme imkânına sahip değildirler. İşin daha kötüsü resmi kurumlarca oluşturulmuş bu dernekler sivil toplum kuruluşları olarak nitelendirilebilmektedir. Böylesi bir ortamdaki hareketsizliği vurdumduymazlık olarak nitelemek sanırım doğru olmaz.

Genç Öncüler: Bu algı değişimi sadece siyasetle bağlı değil şüphesiz. Bir hayat tarzı değişimi söz konusu. Müzik beğenilerinden gelecek beklentilerine kadar çok farklı boyutları var. Mesela, gençlerde iş ve meslek kaygılarının ön plana alındığını görüyoruz. Bunda son 20 yılda yaşanan toplumsal, teknolojik değişimlerin etkisi nedir? Örneğin şu anda 20'li yaşlarındaki gençler, cep telefonunun ortaya çıkışından, bunların haber bültenleri için birer canlı yayın aracına dönüşmesine kadar (3G), büyük gelişmelere kısa zamanda tanık oldular.

Mustafa Aydın: Gençlerin içinde bulunduğu durum şüphesiz çok yönlü bir genel kültürel sorundur. Her şey dönüşmektedir ve bunların belki de en önemlilerinden birisi hayat anlayışının değişmesidir. Modern hayat daha fazla dünyevi imkân ve dolayısıyla daha fazla haz alma esası üzerine kurulmuştur. Bunun için kadim kültürlerin eğitim sistemlerinde olduğu gibi daha erdemli yetişmek yerine daha iyi bir gelir sahibi olmak, bunun içinde istikbali dünyeviliğe indirgeyip bunu sağlayacak bir mesleğe yönelmek her şeye rağmen yadırganacak bir şey değildir. Ancak bu sürecin bazı olumsuz getirileri vardır. Mesela hayat itiş kakış bir mücadele alanına dönüşmekte, insanlığın gereği olan pek çok erdem tabir caizse sırta kadem basmaktadır. Burada daha önemlisi teknolojinin gizil dayatmalarıdır. Gerçekten teknoloji bağımlılığı, bağımlılıkların en zorlu olanıdır. Hiçbir alışkanlıktan geri dönülemez. Tüpünden çıkan macun gibi geriye gitmez. Daha kötüsü olduğunuz yerde kalırsınız. Sizin de sorunuzda geçen bir örnekle 3G çıktıktan sonra artık sıradan bir telefonla idare etmekten daha sıkıntı verecek bir nedeniniz olamaz. 3G ile öncekinden farklı olarak hangi önemli işler-

de kullanacaksınız sorularının hiçbir cevabı yoktur. Daha doğrusu kimse böyle bir soruyu kendisine sormaz. O farkında olsun veya olmasın insanı hiçbir öz alanına girmeksizin kendini tüketimin araçsallığı içinde ispata çalışmaktadır. Bunlar anlaşılması değil ama anlatılması zor sorunlardır. Böylesi bir ortamı yaşayan gençlerin hareketsizliğini anlamak da zor değildir.

Genç Öncüler: *Determinist anlayışın da gençler arasındaki yaygınlığından bahsedelim. Bir karamsarlık ve kendine güvensizlik artışı söz konusudur. Mesela arabesk algıya değinebiliriz burada. Arabeskin sadece müziği değil de bir hayat tarzını yansıttığı doğru mu sizce? Zira arabesk kültür, bir alt kültür olmaktan egemen kültüre doğru ivme kazandı.*

Mustafa Aydın: Modern kültürün bir kavramı olan determinizm, beşeri sorunlar konusunda başta ilahi irade olmak üzere ihtimallere bile yer vermeyen, mutlak anlaşılan ve kesin çözümleri bulabilen algılama biçimidir. Bu günkü gençlik bunun aksine bir belirsizlik düşüncesine sahiptir. İnsan iradesinin yeterince yerini bulmaması anlamında determinist olduklarını söyleyebiliriz. Arabesk bu son noktayla ilgili bir durumdur. Yani kendi hayatına yeterince hakim olamayışın ortaya çıkardığı kahırlı ve sitemli bir duygudur. Tabir caizse melankolik bir dünya görüşüne sahiptir. Burada insan, sorunlarına bir sorumlu aramakta ve felek gibi bazı farazi etkenler bulmakta, böylece deşarj olmayı sağlamaktadır. Kişi kendine ait olmayan bir geçmiş veya gelecek yaşadığı veya yaşayacağı kanaatinde. Yakın bir geçmişe kadar arabesk etkin bir kültür biçimiydi. Ancak kanaatimce bugünkü gençlik arabeskten çok bir popüler kültür yaşamaktadır. Maalesef arabesk kültüründen daha farklı olan popüler kültür ondan daha olumlu değildir. Popüler kültür her haliyle bir tüketim kültürüdür. Kalıcı hiçbir değere sahip değildir. Bir süreliğine dev kitleleri peşinden sürükleyen bir müzik kısa bir zaman aralığından sonra bir daha kimse hatırlamayacağı şekilde tarihe gömülür. Bununla birlikte özellikle gençlik kitleleri bu söz konusu popüler kültürden büyük haz alırlar. Mesela

çok eğlendiklerini düşünürler. Ne var ki bu, susuzun serapla idare etmesine benzer, gerçekçi bir tarafı yoktur. Kitleliliğin yaygınlaştırıcılığı ferdi içine çeker. Öyle ki bir müziğin veya romanın intihara sebep olduğu tutarsa pek çok gencin rahatlıkla intihar ettiği görülür. Arabesk veya popüler kültür ne kadar yaygınlaşırlarsa yaygınlaşırlar, medeniyet bağlamında bir hâkim kültür özelliği taşımazlar. Çünkü egemen kültür her şeye rağmen sürekli bir etkinliktir. Şüphesiz bu egemen olmayış, etkin olmayış demek değildir.

Genç Öncüler: *Kısa yoldan para kazanma düşüncesinin gelişmesini nasıl açıklayabiliriz? Son yıllarda şans oyunlarına olan ilgi oldukça fazla. Gençlerin para sevdasına kapılmasını, devletin yıllardır ön plana koyduğu en önemli hususun ekonomi olmasına ve devlet için paranın en büyük statü kaynağı olmasına bağlayabilir miyiz?*

Mustafa Aydın: Şüphesiz para bir statü kaynağıdır. Ne var ki sorun paranın kendisi değil, bağlamıyla ilgilidir. Kısa yoldan para kazanma düşüncesi toplumun değer aşımına, lüks yaşama gibi özendirici şartlara bağlı bir iştir. Diğer şartların yanında özellikle televizyon, gençleri mevcut şartlarının ötesinde bir hayat yaşama hayaline götürmektedir. Tabi burada manevi ve moral değerlerin ötesinde ekonominin başat kurum haline gelmesi ve devlet politikasının bu çerçevede işleminin önemli bir payı vardır. Ancak köşe dönmeçilik, bir anlığına bir yerden para tırtıklama düşüncesi kurumsallaşmış ekonomiden farklı bir şeydir. Mesela eleştirilebilecek yönlerine rağmen kapitalist girişimler istikrar ifade eder. Bir anlığına bir kereliğine kazanma düşüncesinden uzaktır. Şans oyunlarına gönül bağlamak çok basit bir harekettir. Bir toplumda şans oyunlarına fazla itibar ediliyorsa o toplumda ciddi sorunlar var demektir ve bu sorunlar sırf doğal sayılabilecek bir kazanmaya bağlı ekonomik sorunlar değildir. Toplum bir değer erozyonu, bir norm kayması yaşıyor demektir. Tabi bütün bunlar hatalı kültür politikalarıyla yakından ilgilidir. Şüphesiz toplumumuz bu çerçevede sorunlar yaşamaktadır.

Güneş Aydınlığa Yönelir

Ahmet Salih Doğan

*En mutlu insanlar belki de
baca temizleyicileridir
öyle dar, öyle kara karanlık bir yeredirler ki
yüreklarini geniş, dayanıklı
aydınlık tutmak zorundadırlar
buna yükümlü sayarlar kendilerini*
İsmet Özel

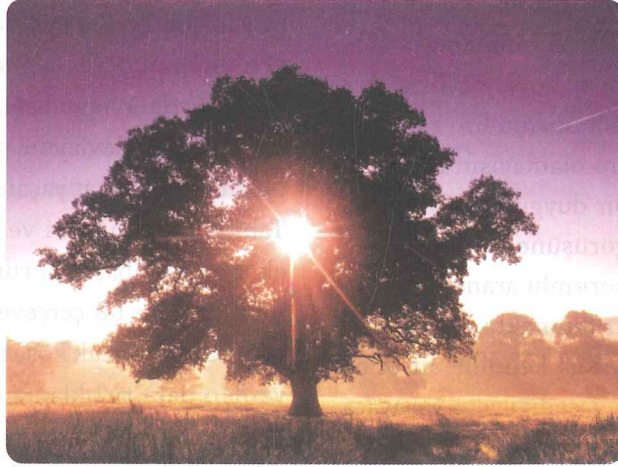
Kendi kalbini kuvvetlendirmek için güneşten yardım almakta ve geceleriye ayı yardıma çağırmaktadır güneşçağ savaşı, diğer adıyla baca temizleyicisi. Çünkü hem onun hem diğerlerinin Rabbi onlara tebessüm etmektedir ve kutsal sözleriyle hepsini karanlıktan aydınlığa çıkarmaktadır.

Bugünün karmaşık insanının kodlarını anlamının zorluğu ve bulunduğu duruma bir çare ulaştırma isteği elbette baca temizleyiciliğine soyunmaktır. Bu anlama ve yaraya merhem bulma çabası öncelikle, kendi ülkemiz insanının hayata bakışı, idealleri ve tarihsel süreç içerisindeki yeri ele alınarak anlaşılabilir. Bu bahsettiğimiz incelemenin gerçekleşmesi için uzun boylu bir çalışma ve büyük bir sosyal derinlik gerekmektedir. Elbette bunu yapacak ehliyete sahip değiliz fakat en azından yakın tarihimizden yola çıkarak şuanki toplumun (özellikle gençlerin) olaylar karşısındaki tavrı ve hayat beklentilerini anlamaya çalışmalıyız.

Bu minvalde kısaca yüzyıllık bir tarihi deneyimi incelemek zorundayız. Bir imparatorluğun yıkılışı ve yeni bir düzenle yeni bir devletin kuruluşu elbette toplum üzerinde travmatik sonuçlar meydana getirmiş ve toplumun tüm katmanlarını az veya çok etkilemiştir. Kısa sayılabilecek bir tarih içerisinde üç ağır darbe atlatmış, büyük ekonomik dar boğazlardan geçmiş, hem dünyada hem kendi ülkesinde derin siyasal ve sosyal kırılmalar yaşamış bir toplum elbette çok sağlıklı olamazdı. Ülkemizde insanlar poli-

tik çalışmalar içerisinde bulunarak kendi ideolojileri doğrultusunda hareket ederek sistemle bir mücadele içine girmişlerdir. Bu durum sadece ülkemizde değil dünya genelinde de yaşanmıştır fakat yeryüzü patronları her seferinde insanları kaba kuvvetle eğitip kendi yanına çekmeye çalışmıştır. Belki de arabesk kültür artık bu kadar acıya dayanılmaz demenin bir ifade biçimi olarak kendini göstermiştir. Bütün bu yaşanmışlıklar üstüne yetmişli yıllarda ve özellikle seksenli yıllarda arabesk-protest kültür hem müziği hem sinemayı etkilemiştir. O dönemlerde Müslüm Gürses ile isyan edilmiş (tabi ki sisteme değil), Orhan Gencebay ile bir teselli aranmış, Ferdi Tayfur ile aşk acısı yaşanmıştır. O dönemin film ve şarkıları insanları büyük bir ümitsizlik havası içine sokmuştur. Bu derbeder hava, insanları determinizmin kucağına bırakmıştır ve insanlar artık hiçbir şeyin değişmeyeceğini, insanların çaresiz olduğu ve son çare olarak ne dayatılmışsa onun kabul edilmesi gerektiği anlayışıyla karşı karşıya gelmiştir.

Bu dayatmalara karşı direnen her ideolojik hareketlilik, gerek kaba kuvvetle gerek modern usullerle kesintiye uğramıştır ve elbette hayat boşlukları doldurmakta acelecidir. İnsanlar ülkemizde doksanlardan itibaren liberal ekonomiye geçişle beraber artık kapitalizmin nimetlerinden daha fazla yararlanmaya başladılar ve devletin kuruluşundan itibaren temel hedefi olan batılılaşma hareketi hem fikri hem eylem yönüyle hızlı bir ivme kazandı. Ayrıca bunun için çok da yorulmaya gerek yoktu sadece umarsızca tüketmek yetti ve eskisi gibi ağır bedelleri olmadı insanlığımızı kaybetmenin dışında. Tüm bu olaylar yeni nesillerin en büyük imtihanı oldu ve sonucunda toplum bireyci yani benmerkezci yeni bir anlayış içine girdi. İnsanlar artık ideolojileri, inançları için değil kendi ihtiyaç ve arzuları için yaşamayı değerli buldular. Gençler en kestirmeden

köşenin dönülmesi yolunu ararken kendilerini kocaman kocaman AVM'lerde buldular ve tükettikçe var olmanın savaşını verdiler, hem de rahatça kameralara el sallayarak. Kıymetli bir ağabeyimizin dediği gibi "Alenilik salgını yüzünden, medyatik ifşaat ve teşhir çılgınlığı yüzünden monotonluğun sistemleştirilmesi yüzünden... her şey otomatikman pornografikleşti." ve her şeyin üstüne biz, tuz biber ekmeyi tercih ediyoruz hala. Neticede arabesk insan bugün hiçbir ahlaki ilke ve değer tanımadan "özgür birey" yutturmacasının eşliğinde uçurumdan aşağı bakarken buluyor kendini. Teknolojinin müthiş baş döndürücülüğü içerisinde ailesiyle arasında mesafeler olan interneti kendine en büyük hayatta kalma mekânı olarak tasarlayan bir insan buluyoruz ve bu baş döndürücü havada, büyük bilgi kirliliği içerisinde kendini dünyadan haberdar zannediyor. Ama şair bize hiç aklımıza getirmek istemediğimiz ve her gördüğümüzde olaya üzülmediğimiz için değil fakat huzurumuz kaçtığı için unutmaya çalıştığımızı, tüm çıplaklığıyla yüzümüze vuruyor:

"Kaçan bir gol kadar üzülmedik değil mi?"

Ölürken çocuklar o güzel Afrika'da"

Fakat kimse bu "şehrin insan"ını suçlamasın, komşusundan haberi olmayanın Afrika' dan olamazdı haberi. Çünkü tüm şans oyunlarına büyük kumarbaz olarak batmışken hatırlayamazdı "yememiştir hiç kimse elinin emeğinden daha hayırlısını" sözünü. Çünkü telefon meşguldü her insanı çabaya.

Elbette yerimizde oturup sabaha kadar insanlığın son cenaze alayına ağıtlar yakmayacağız ve tüm yaşanmışlığın üstüne, tarihsel süreç içerisindeki konumunu hatırlayıp, ben yapamam, kimseye elimden bir şey gelmez ataletinden alıp; zaman

bendedir ve mekân bana emanettir düsturuyla yola çıkıp, insanlığın hayır tarlasına bir gül ekmek gerektiği kanaatindeyiz. Bahsini ettiğimiz sözler tarihteki öğretmenlerimizin bizim kulağımıza fısıldadığı özlü nasihatlerdir ki, kökü ta Hz. Âdem'e dayanmaktadır. Onu içidir Selahaddin Eyyubi, Ömer bin Abdüllaziz, Aliya İzzetbegoviç günümüze zulmün asla hakikati alt edemeyeceğinin en şerefli örneğini ortaya koymuşlardır ve hiçbir zaman gündelik siyasi çıkar içine girmeden, engellemelere aldırmadan, lafı eğip bükmeden ben varım o halde Rabbimin yardımını tek eksik olan demişler ve arkalarına bakmamışlar. Bu noktada biz, kulağımızı ve gözümüzü ve hatta her uzvumuzu tarihsel öğretmenlerimizi anlamak ve onların yolundan ilerlemek için seferber etmeliyiz.

Arabesk İkimizde

Asıl anlamı sanatta doğu ile batının sentezi olan arabesk, Türkiye'de 1970'li yıllarda özellikle müzik alanında kendini göstermeye başladı. 1965 yılında Orhan Gencebay'ın ilk taş plağını çıkartmasından sonra, bu alanda yapılan müzikler oldukça fazla ilgi gördü. 1980'lere gelindiğinde, arabesk müzik kasetleri Türkiye'de o zamana kadar gerçekleştirilemeyen satış rekorlarına imza attı. O yıllarda dolmuş müziği, varoş müziği ve gecekondu müziği olarak anılan ara-

besk, 1990'lı yıllara doğru yeni bir araştırma alanının doğmasına neden oldu. O alan, artık bir müzik dalıyla ifade edilemeyecek kadar büyük boyuttaydı ve adı 'arabesk kültür'dü. Göçler sonucu ortaya çıkan ve belirginleşen, varoş yaşam tarzı ve dünya görüşünü yansıttığı söylenen bu kültür, şehirlerde tutunmakta güçlük çeken ve büyük bölümünü gençlerin oluşturduğu bireylerin; umutsuzluklarını, kederlerini, pişmanlıklarını barındıran bir yaşam tarzı haline geldi. Günümüze gelindiğinde ise arabesk artık, varoşların alt kültürü değil, toplumun ve özellikle gelecek kaygısına kapılmış gençlerin bir ege-men kültürü oldu. Arabesk kültürün kural tanımayan, karamsar ve umursamaz imgeleri, 80 sonrası gençliğin sahiplendiği bir profil olarak toplumda yerini buldu. Bugün, en çok dinlenen radyoların arabesk yayın yapan radyolar olması, delikanlı dizilerinin çok rağbet görmesi ve her ne kadar aşağılan-sa da defalarca yayınlanan arabesk motifli Türk filmlerinin, her seferinde izleyici bulabilmesi arabesk kültürün sahiplendiğini gösteriyor.

“Sessiz Yaşadım, Kim Beni Nereden Bilecektir?”

Hüseyin Buladı

İşte 63 yıllık ömrünü böyle özetliyordu merhum Mehmet Akif. Bundan 73 yıl önce onu hakka uğurlayanlar da, bugün kabri başında rahmet okuyanlar da şu mısraları hatırlıyorlar:

“Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince,
Günler şu heyulayı da er geç silecektir.
Rahmetle anılmak ebediyet budur amma,
Sessiz yaşadım kim beni nerden bilecektir?”

Akif’in Misafirleri Burada Ağırlandırıyor

Taceddin Dergahı, ilk olarak Kanuni Sultan Süleyman tarafından Hacı Bayram-ı Veli’ye bağlı bir tarikat için yaptırılır. Adını, bahçesinde kabri bulunan Tacaeddin Sultan’dan alır. 1826’da tamir edilir ve Sultan Abdülmecit tarafından ilaveler yapılarak türbe, dergah evi, çeşme, hazire ve camiden oluşan bir külliye haline getirilir. Yapı 1949’da şehir meclisi kararı ile müze-eve dönüştürülmüştür.

İstanbul’un işgalinden sonra aldığı davet ile milli mücadeleye katılmak üzere Ankara’ya gelen Mehmet Akif’i, kendisine büyük hayranlık duyan Taceddin-i Veli Camisi imamı Tevfik Hoca karşılar; şehirde kiralık ev bulmanın çok zor olduğu o dönemde, külliye de yer alan bu yapıyı Akif’e tahsis eder. Mehmet Akif, Kurtuluş Savaşı yıllarında burada ikamet eder ve İstiklâl Marşı başta olmak üzere çok sayıda şiirini burada yazar. Anlatılanlara göre Akif İstiklâl Marşı’nı yazarken gece gelen ilhamı kaçırmamak için bazı dörtlükleri mum ışığında dergahın duvarlarına kazımıştır.

Gerçekten de öyle olmuştu. Akif, koskoca bir imparatorluğun parçalandığı, yıkıldığı ve küllerinden yeni bir devletin doğduğu zamanlara tanıklık etmişti. Siyasi çalkantıları, bozgunları, felaketleri, ihanetleri gençliğinden itibaren en yakından görmüştü. Üst üste gelen felaketlerin devleti sürüklediği kötü durum, Akif’i derinden sarsmış, onu daha derin düşünmeye ve daha etkin olmaya zorlamıştı. Yaşanan acılar da ondaki sorumluluk duygusunu pekiştirmişti. Bu sebeplerdir ki; Akif’in mısraları, yıkıntılar arasında kalanlara umudu, mücadeleyi, imânı, azmi ve cehdi öğütliyordu.

Tıpkı şiirlerindeki gibiydi Akif. Sessiz yaşamıştı ama mücadeleden de asla kaçmamıştı. Onurlu, ahlaklı ve dirayetli yaşamına onu tanıyan herkes şahitlik etmişti. Merhumun kızı Cemile Hanım,

babasıyla yaşadığı ve hiç unutamadığı bir hatırasını anlatır;

“Bir gün mektebe giderken çantamın eskiliğinden dolayı ağlamıştım. Onun üzerine babam bize bir çocukluk hatırasını nakletti: ‘Babam beni İdadi Mektebi’ne yazdırmak üzere götürdü. Kaydettiler. Fakat mektebe verilmesi lazım gelen bir para istediler. Babamın parası yetmedi. Baktım, canı çok sıkıldı. Evirip çevirip saatine bakma-

ya başladı. ‘Baba niye saatine bakıyorsun?’ dedim. ‘Bu gümüştür. Bunu rehin verirsem istedikleri parayı bulabilirim.’ dedi. Babamın beni okutmak için gösterdiği bu fedakârlık karşısında çok müteessir oldum. Ağlamaya başladım. İşte çocuklar biz bu şartlar altında okuduk. Siz şimdi çantanızın rengi biraz solmuş diye ağlıyorsunuz.”

Mehmet Akif, yakın dostlarının da ifade ettiği gibi, utangaç mizaçlıydı. Günlük yaşantısında son derece mütevazı ve sessizdi. Mithat Cemal, Akif'in günlük hayatı içinde birçok durum ya da vakaya susarak tepki gösterdiğini ifade eder. Akif'in suskunlukları farklı sebeplere dayanır: Mesela kendisine takdim edilen kişiden hoşlanmamışsa, inancına aykırı bir söz edilmişse, yanında biri çekiştirilmişse tepkisini susarak göstermeyi tercih etmiştir üstad. Bir keresinde arkadaşı Samih Rifat Bey, üstadın sevemediği bir kişiyi, Akif'le barıştırmak için onun bulunduğu yere getirir. Üstad o zati karşısında görür görmez dışarı çıkar. Bir daha da geriye dönmez. Arkadaşları bunun sebebini sorduklarında ise şu cevabı verir: "Evet, ayıp ettim. Samih buna meydan vermeyecekti. Benim o adamla zorum yok. Fakat mukaddesatıma sövdü o. O, benim evladımı öldürseydi belki affedebilirdim. Benim yüzüme tükürseydi, yine geçebilirdim. Fakat o, benim mukaddesatıma sövdü."

Yine yakın bir dostuna kulak verelim: "Bir gün onunla birlikte Ankara'nın koyun pazarına doğru gidiyorduk. Arkamızdan da meclisin Kavanin Müdürü Niyazi ve Ahmet Hulusi Beyler geliyordu. Aralarında kopan bir kahkaha ile başımızı onlara çevirdik. Akif Bey bundan bir şey sezmişti. O kahkahanın kendine yönelik olduğunu anlamıştı. Sebebini sordu; 'Allah aşkına söyleyiniz' dedi. Ahmet Hulusi, 'darılmazsanız söyleyeceğim' dedikten, üstaddan da 'bilakis memnun olurum' cevabını aldıktan sonra şöyle dedi: 'Niyazi'ye dedim ki, bu adam (Akif'i kast ederek) bizim taraflara gelse keçi tüccarı diye yüzüne bakan olmaz!' Bu söz Akif'in o kadar hoşuna gitti ki birkaç defa tekrarlattı. Filhakika, Akif sırtında yazlık bir ceket, ayağında ütüsüz bir pantolon, onun üstünde yemeneci işi, topukları beyaz bir çamurluk, kırarmış lastik bir ayakkabı, kalıpsız bir külah ile giyinmiş kalender kıyafetinde bir adamdı! Bununla beraber elbisesi, üstü başı yağlı, kirli değildi, temizdi."

İşte Akif'in, böyle bir durumdayken yazdığı şiirlerinde toplumun temel taşlarını buluruz. Bu temel taşları birleştirerek bir toplumun ve gençliğin hayalini kurmuştur Akif. Özgürlük, iman

ve adalet üzerine kurulu bir toplum ve namusunu çiğnetmeyecek bir Asım'ın Nesli tahayyülüdür bu. Mısralarında oluşturduğu heyecanı ve diriliği, mütevazı yaşantısı ve suskunluğu ile desteklemiştir her zaman.

Her sene Aralık ayının gelmesiyle, sayıları çok olmasa da bu ülkenin insanları, Akif'i ve hatırasını

hatırlıyor, onu özenle korumaya çalışıyor. Toplumunun ve gençliğinin derdiyle dertlenenleri bir araya getiriyor. Akif'in 73 yıl önce bıraktığı vasiyeti ve umutları diri tutmaya gayret ediyor.

"O Şiir Artık Milletimindir!"

O günlerde milli mücadele, en heyecanlı günlerini yaşıyordu. Heyecanları diri ve canlı kılabacak bir marş gereksinim duyuluyordu ki; bir milli marş yazdırılmasına ve bunun yarışma ile belirlenmesine karar verildi. Yarışmada

güfteyi yazacak olana para ödülü verileceği duyuruldu. Yarışmaya katılan 724 şiirden hiçbiri başarılı bulunmadı. Mehmet Akif, böyle bir ödülün rahatlığına duyduğu için yarışmaya katılmamıştı. Dönemin Maarif Vekili Hamdullah Suphi, Mehmet Akif'e mektup yazıp, kendisi için sakıncalı gördüğü konularda güvence verdikten sonra Akif, güftesini yazıp imzasız olarak gönderdi. T.B.M.M'nin 1 Mart 1921 tarihli toplantısında okunan bu şiir, 12 Mart 1921 tarihli toplantıda da ulusal marş olarak kabul edildi. Meclis, nihayet aradığı marşı bulmuştu. Akif ise vaat edilen para ödülünü almadı. Oysa o günlerde büyük bir maddi sıkıntı içerisinde idi. O yıllarda çektiği bir fotoğrafında, yırtık ayakkabısı açıkça fark ediliyordu. Para, bir hayır derneğine bağışlandı. Akif, vaat edilen mükafatı almadığı gibi bu müstesna şiirini "O şiir artık benim değildir. O, milletimin malıdır. Benim millete karşı en kıymetli hediyem budur." diyerek millete armağan etti.

Safahatt'tan...

seyfi baba

Geçen akşam eve geldim. Dediler:

-Seyfi Baba

Hastalanmış, yatıyormuş.

-Nesi varmış acaba?

-Bilmeyiz, oğlu haber verdi geçerken bu sabah.

-Keşki ben evde olaydım... Esef ettim, vah vah!

Bir fener yok mu, verin... Nerde sopam? Kız çabuk ol...

Gecikirsem kalırım beklemeyin... Zirâ yol

Hem uzun, hem de bataktır...

-Daha a'lâ, kalınız:

Teyzeniz geldi, bu akşam, değiliz biz yalnız.

Sopa sağ elde, kırık camlı fener sol elde;

Boşanan yağmur iliklerde, çamur ta belde.

Hani, çoktan gömülen kaldırımın, hortlayarak,
"Gel!" diyen taşları kurtarmasa, insan batacak.

Saksağanlar gibi sektikçe birinden birine,

Boğuyordum müteveffâyı bütün âferine.

Sormayın derdimi, bitmez mi o taşlar, giderek,

Düştü artık bize göllerde pekâlâ yüzmek!

Yakamozlar saçarak her tarafından fenerim,

Çifte sandal, yüzüyorduk, o yüzer, ben yüzerim!

Çok mu yüzdük bilemem, toprağı bulduk neyse;

Fenerim başladı etrâfını tektük hisse.

Vâkıâ ben de yoruldu, o fakat pek yorgun...

Bakıyordum daha mahmurluğu üstünde onun:

Kâh olur, kör gibi Çarpar sıvasız bir duvara;

Kâh olur, mürde şuâ'atı düşer bir mezara;

Kâh bir sakfı çökük hânenin altında koşar;

Kâh bir ma'bed-i fersüdenin üstünden aşar;

Vakt olur pek sapa yerlerde, bakarsın, dolaşır;

Sonra en korkulu eşhâsa çekinmez, sataşır;

Gecenin süt-re-i yeldâsını çekmiş, üryan,

Sokulup bir saçağın altına gûyâ uyuyan

Hânüman yoksulu binlerce sefilân-ı beşer;
Sesi dinmiş yuvalar, hâke serilmiş evler;
Kocasından boşanan bir sürü biçâre karı;
O kopan râbitanın, darmadağın yavruları;
Zulmetin, yer yer, içinden kabaran mezbeleler:
Evi sırtında, sokaklarda gezen âileler!
Gece rehzen, sabah olmaz mı bakarsın, sâil!
Serseri, derbeder, âvâre, harâmî, kâtil...
Böyle kaç manzara gördüyse bizim kör kandil
Bana göstermeli bir kerre... Niçin? Belli degil!
Ya o biçâre de râhmet suyu nûş eyliyerek,
Hatm-i enfâs edivermez mi hemen "cız!" diyerek?
O zaman sâmi'anın, lâmisenin sevkıyla
Yürüyen körlere döndüm, o ne dehşetti hele!
Sopam artık bana hem göz, hem ayak, hem eldi...
Ne yalan söyliyeyim kalbime haşyet geldi.

Hele yâ Rabbi şükür, karşıdan üç tâne fener
Geçiyor... Sapmıyarak doğru yürürlerse eğer,
Giderim arkalarından... Yolu buldum zâten.
Yolu buldum, diyorum, gelmiş iken hâlâ ben!
İşte karşımda bizim yâr-ı kadîmin yurdu.
Bakalım var mı ışık? Yoksa muhakkak uyudu.
Kapının orta yerinden ucu değnekli bir ip
Sarkıtılmış olacak, bir onu bulsam da çekip
Açıversem... İyi amma kapı zâten aralık...
Gâlibâ bir çıkan olmuş... Neme lâzım, artık
Girerim ben diyerek kendimi attım içeri,
Ayağımdan çıkarıp lâstiği geçtim ileri.
Sağa döndüm, azıcık gitmeden üç beş basamak
Merdiven geldi ki zorcadı biraz tırmanmak!
Sola döndüm, odanın eski şayak perdesini,
Aralarken kulağım duydu fakîrin sesini:

- Nerde kaldın? Beni hiç yoklamadın evlâdım!
Haklısın, bende kabâhat ki haber yollamadım.
Bilirim çaktır işin, sonra bizim yol pek uzun...
Hele dinlen azıcık anlaşılın yorgunsun.
Bereket versin ateş koydu demin komşu kadın...
Üşüyorsan eşiver mangalı, eş eş de ısın.

Odanın loşluğu kasvet veriyor pek, baktım
Şu fener yansa, deyip bir kutu kibrit çaktım.
Hele son kibriti tuttum da yakından yüzüne,
Sürme çekmiş gibi nûr indi mumun körgözüne!
O zaman nîm açılıp perde-i zulmet, nâgâh,
Gördü bir sahne-i üryân-ı sefâlet ki nigâh,

Şâir olsam yine tasviri otur bence muhâl:
O perişanlığı derpîş edemez çünkü hayâl!

Çekerek dizlerinin üstüne bir eski aba,
Sürünüp mangala yaklaştı bizim Seyfî Baba.
-İhlamur verdi demin komşu... Bulaydık, şunu, bir...
-Sen otur, ben ararım...
-Olsa içerdik, iyidir...
Aha buldum, aramak istemez oğlum, gitme...
Ben de bir karnı geniş cezve geçirdim elime,
Başladım kaynatarak vemeye fincan fincan,
Azıcık geldi bizim ihtiyarın benzine kan.

-Şimdi anlat bakalım, neydi senin hastalığın?
Nezle oldun sanırım, çünkü bu kış pek salgın.
-Mehmed Ağa'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene.
Hadi aktarıyayım... Kim getirir ekmeğimi?
Oturup kör gibi, nâmerde el açmak iyi mi?
Kim kazanmazsa bu dünyâda bir ekmeğin parası:
Dostunun yüz karası; düşmanın maskarası!
Yoksa yetmiş beşi geçmiş bir adam iç yapamaz;
Ona ancak yapacak: Beş vakit abdestle namaz.
Hastalandım, bakacak kimseciğim yok; Osman
Gece gündüz koşuyor iş diye, bilmem ne zaman
Eli ekmeğin tutacak? İşte saat belki de üç
Görüyorsun daha gelmez... Yalnızlık pek güç.
Ba'zı bir hafta geçer, uğrayan olmaz yanıma;
Kimsesizlik bu sefer tak dedi artık canıma!
-Seni bir terleteyim sımsıkı örtüp bu gece!
Açılırsın, sanırım, terlemiş olsan iyice.

İhtiyar terliyedursun gömülüp yorganına...
Atarak ben de geniş bir kebe mangal yanına,
Başladım uyku teharrisine, lâkin ne gezer!
Sızmışım bir aralık neyse yorulmuş da meğer.
Ortalık açmış, uyandım. Dedim, artık gideyim,
Önce amma şu fakîr âdemi memnûn edeyim.
Bir de baktım ki: Tek onluk bile yokmuş kesede;
Mühürüm boynunu bükmüş duruyormuş sâde!
O zaman koptu içimden şu tehassür ebedî:
Ya hamıyyetsiz olaydım, ya param olsa idi!

Karantina

Kod Adı: Kafes

Son zamanlarda sıkça ortaya çıkan darbe planı iddialarına bir yenisi daha eklendi. Taraf Gazetesi'nin haberine göre; Poyrazköy'deki kazıların izini süren savcılar, darbe hazırlığındaki bir grubun, gayrimüslimler üzerinden hükümeti bitirmeye yönelik Mart 2009 tarihli Kafes Eylem Planı'nı deşifre etti.

Beykoz Poyrazköy'deki mühimmatın bir kısmı 3 Şubat 2009 tarihinde Kaynarca Köyü Hocaoğlu Mevkii ormanlık arazide, köylülerin bir araçla birlikte şüpheli birtakım kişileri

görüp jandarmaya haber vermesiy-le bulunmuştu. Jandarma, köylülerden gelen bilgi üzerine vakit geçirmeden harekete geçmiş, köylülerin ihbar ettiği bölgede tornavidalarla işaretlenmiş bir ağacın altında yeni kazılmış toprak yığınına rastlamıştı.

Poyrazköy kazıları sonrası yapılan aramalarda ele geçirilen bir CD'de, "Kafes" kod adlı bir planın varlığı tespit edildi. CD'nin içeriğinde "data stash" isimli bir programın yer aldığını gören uzmanlar, bu programın film, resim veya metin dosyalarının arkasına normal kullanıcılar tarafından gö-

rülmeyecek şekilde bilgi ve doküman saklandığını tespit ettiler. Dosyalar şifrelediği için tüm çalışmalar bu boyuta kaydırıldı. Yapılan incelemeler sonucu bir film CD'sinin arkasına "data stash" programı yardımı ile gizlenmiş, şifreli bir dosya tespit edildi. Profesyonel bir biçimde gizlenen ve şifrelenen bu dosya uzman ekiplerin uzun süren çalışmaları sonucu açıldı ve içinden "Kafes Eylem Planı" isimli dokümana ulaşıldı.

İddialara göre; planın

hazırlık ve korku yaratma safhaları şunları öngörüyordu: gayrimüslimlerin isim, adres, okul, vakıf ve ibadethaneleri belirlenecek, Adalar'da yoğun güzergahlarda duvarlara tehdit içeren sloganlar yazılacak, tehdit telefonları açılacak. Planın eylem safhasında ise; Adalar bölgesinde çeşitli mahallerde bomba

patlatılacak, azınlık hakları savunucularına suikast düzenlenecek, ünlü gayrimüslim işadamları ve sanatçılardan bir ya da birkaçı kaçırılacak, gayrimüslim nüfusunun yoğun olduğu bölgelerde araç, ev ve işyerleri kundaklanacak, İstanbul ve İzmir gibi gayrimüslim nüfusun yoğun olduğu illerde benzer eylemler gerçekleştirilecekti. Böylelikle hükümet üzerindeki dış baskı arttırılacaktı.

Avrupa'nın Ortasında Minare Yaşığı

İsviçre'de yeni minare yapımına yasak getirilip getirilmeyeceğine karar vermek amacıyla düzenlenen referandumda, seçmenin yüzde 57'den fazlası yasağa destek verdi. Referandumun kesin sonuçlarına göre, konfederasyonu oluşturan 26 kanton dan sadece dördü bu yasağa karşı çıktı.

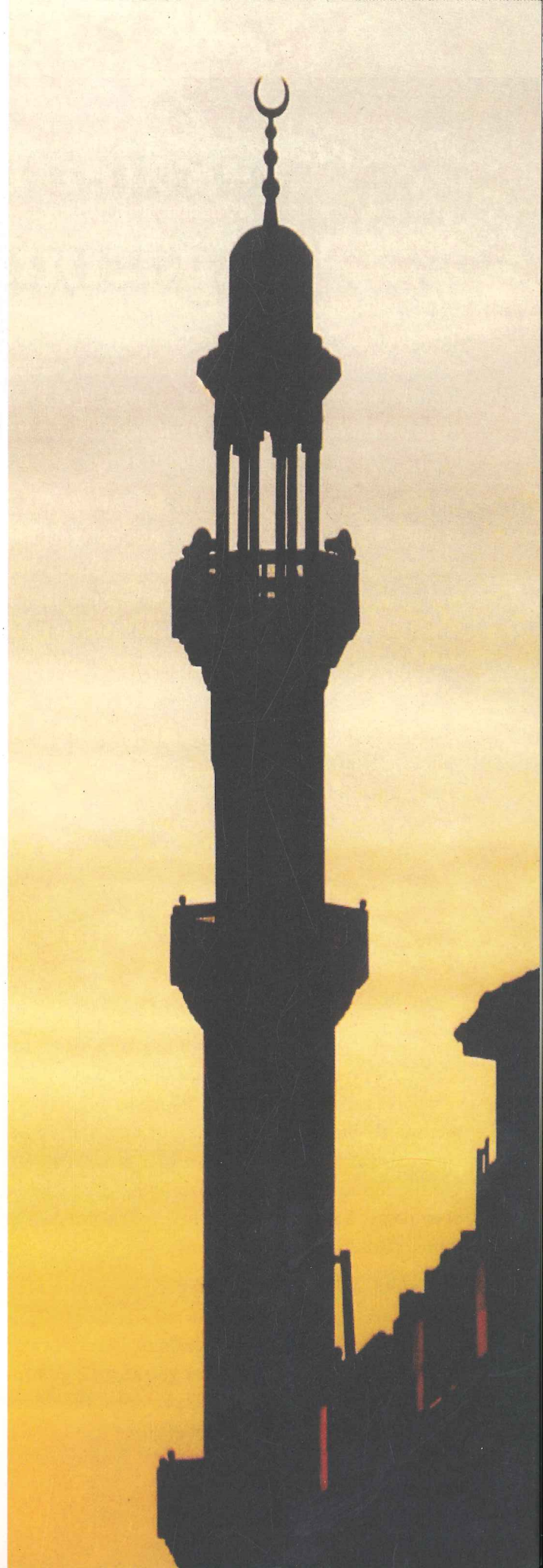
İsviçre hükümeti ve parlamentosu, İsviçre anayasasına, dini özgürlüklere ve ülkenin hoşgörü geleneğine aykırı olduğunu bildirdiği girişimi reddettiğini bildirmişti. BM İnsan Hakları İzleme Organı da kaygılarını dile getirmişti.

İsviçre'de sağ kanattaki İsviçre Halk Partisi ile Federal Demokratik Birlik'ten bir grup politikacı, referandum yapılması için yeterli imzayı toplamıştı. Nüfusu 7 milyonu geçen İsviçre'de 300 binden fazla Müslüman yaşıyor. Müslümanların çoğunu Bosna, Kosova ve Türkiye'den gelenler oluşturuyor.

Karara Türkiye'den ve dünya genelinden tepkiler gelmeye devam ediyor. Hatta devlet yetkililerinin açıklamalarıyla, Müslüman ülkelerin İsviçre bankalarında olan yatırımlarını Türkiye'ye kaydırmalarını istenirken, İslam Konferansı Örgütü de, kararın Avrupa'daki İslam karşıtlığını artıracığından endişe edildiği dile getirildi.

Hukukçular ise insanların temel hak ve özgürlüklerinin referanduma konu edilemeyeceğini, bunun ciddi bir hukuksal hatayı beraberinde getireceğini dile getiriyorlar. İsviçre kamuoyu ise; geçtiğimiz yıllarda örnekleri görülen uluslar arası bir ekonomik boykotun, gerçekleşme ihtimaline karşı tedirgin durumda.

Bilindiği gibi, Hz. Peygamber (s.a.v.) ile ilgili karikatürlerin yayınlanmasından sonra Danimarka'ya karşı başlatılan boykot, Danimarka ekonomisini ve yatırımlarını olumsuz yönde etkilemişti.

“Vekâlet Yoluyla Çam Ağacınız Kesilir”

İsra Polat

Mikro ölçüde günlük vakit kavramlarımızı, başlama ve bitiş noktalarımızı kaçırdığımız gibi, makro ölçüde bir senenin devrini ve yeni yılın mukaddimesini müslümanca yakalayamıyoruz. Noel ve yılbaşı teraneleri arasında çam ağaçlarının gölgesinde kayboluyoruz.

İlk etapta alternatif üretme kaygısına düşerek aslında batı taklitçiliğinin gizli tuzağına düşüveriyoruz. İçkisiz, kumarsız, çam ağaçsız eğlence yolları arıyoruz. Yılbaşı özel programlarına “bizce” sini eklediğimizi sanıyoruz. Bu vesileyle hediyeleşelim diyoruz. (Sünnet sonuçta değil mi? Ne gibi bir sakıncası olabilir ki?) Oysa bu sünnetin ihyası için otuz bir aralığı bir ocağa bağlayan geceyi beklemek ne büyük zül değil mi? Buyurun hediyeleşelim bir Cuma vakti bir mümini sevindirelim. Tam bu noktada otuz bir aralığın bir ocaktan Müslüman için farkı (yaşadığı yere bağlı olmak üzere) olsa olsa bir ocağın tatil olmasıdır ve hatta Müslümanın tatil yapmadığını, atalete gelmediğini de hesap edersek, yapsa yapsa tadil yapacağını kendini yenileyip yoluna devam edeceğini söyleyebiliriz. İşte uğruna çam ağaçlarının feda edildiği ol mübarek! Günün kadri kıymeti Mümin nezdinde bundan fazlası değildir.

Çam ağaçları bahsinde, vekalet yoluyla çam ağacı kesmek mümkün müdür? Ya da kozalakların bir hayır kurumuna bağışlanması caiz midir? Muhtemelen hayrın destanını yazan kurban organizasyonlarımız karşısında Noel Baba bu konu hakkında fetva beklemektedir.(!)

Miladi takvimin yapraklarının tükendiği şu

Gün aydı, gün ne zaman başladı? Mesai saatimizle mi, ders saatimizle mi yoksa sabah ezanıyla günün ilk ışıklarıyla mı? Başlangıcımız ne bizim, nihayetimiz ne? Günlerimiz gecenin bir yarısı akreple yelkovan birbirine kavuştuğunda, dijital saatlerimiz sıfırlandığında, külkedisi evine geç kaldığında mı bitiyor yoksa gün geceye güneş çekildiğinde mi dönüyor?

Kapitalist ve seküler düzenin bize ikram ettiği “zaman” algısıyla yaşıyoruz ister istemez. Günlerimizi mesai saatlerine indeksliyor İslam’ın vakit tanzimini unutuyoruz. Kadim geleneğimizde toplantılarımız, vakit namazın akabinde yapılıyorken bugün yarımrlarda, tam saat ikilerde cem oluyoruz.

günlerde, bilhassa alışveriş merkezleri ve bilimum tüketim sektörü vesilesiyle, çeşitli bünyelerde hareketliliğe sebep olan “Noel” sürecine girmiş bulunuyoruz. Elbetteki etrafımızda olup bitene bigane kalmamamız, her zamanki gibi bu mevzuda da “müslümanca” duruşu yakalamamız ve bu duruşu korumaya azami gayret göstermemiz gerekir. Alternatifler kurma vehmine kapılıp, müslümanca(!) olduğuna inandığımız uygulamalardan uzak durmalıyız. **“Alternatif çöplüğüne döndü hayatlarımız”** ¹ derken şair bunu söylüyor olsa gerek!

İslam, günümüz dünyasında İslam dışı sistemlerin bir alternatifi ya da muadili değildir. O başlı başına bir hayat nizamı ve Allah katında tek hak dindir.² Dolayısıyla batı kültüründen veya tüm gayri İslami yaşam tarzlarından aparılmış öğelere İslami unsurlardan seçenekler sunmak, İslamı geleneksel bir yaşam şekline dönüştürmekten farklı bir anlam ifade etmez. Bu yolla ancak yılbaşı kutlamalarının İslam dünyasına izdüşümlerini oluşturabiliriz yani Müslümanlar yılbaşında içki içmez, belki çam ağacı kesmez ama ufak tefek hediyelerle bugünü anımsar, milli piyango almaya da tombala oynamakta beis görmez. Bunlar gibi nice misal pek tabi sıralanabilir. Yüzde yüz itibai edilmese bile bu atmosferin içinde sibgatullah ile değil, noelin boyasıyla boyanmak, net ifadeyle “bir kavme benzemenin” ta kendisidir. **“Kim bir kavme kendini benzetirse onlardan olur”**³ hadi-

si şerifi taklit edilen medeniyetin rengine, kaçınılmaz olarak girileceğini açıkça ifade ederken, taklitten hangi hızla kaçmamız gerektiğini görmek zor değil.

Peki, ibadetlerimizde referans aldığımız hicri takvimin başında bizler ne yapıyoruz? Hicri takvimin ilk ayı olan muharrem, Kur’an-ı Kerim’de zikredilen haram aylardan biri. Bu ayın mübarek ve hürmetli oluşu Kur’an’ın nassıyla ve Peygamber (sav)’in hadisleriyle sabit. Bu ay içerisinde oruç tutmaya hadislerle teşvik ediyoruz ve bilhassa yılın son ayı olan zilhicce ayının oruçlu geçirmeye dair tavsiye alıyoruz:

“Ramazan ayından sonra tutulan oruçların en şerefli, en faziletli Muharrem ayında tutulan oruçtur.”⁴

Başka bir hadiste ise Peygamber (s.a.v.); Zilhiccenin son gününü ve Muharrem’in ilk gününü oruçlu olarak geçirmenin, geçip giden seneye oruçla kapatıp yeni gelen seneye de oruçla başlatmanın, elli yıllık günaha kefaret vesilesi edileceğini müjdelemiştir.

Netice-i meram, bu müjdeden âlâ yeni yıl hediyesi almak, bu usulden gayri kutlama mümkün olmasa gerek.

[1] *Dengeler Adına*, Hakan Albayrak

[2] Al-i İmran /19

[3] (Ebu Davud, Libas, 4)

[4] Müslim, Sıyâm 202, 203

“Biri Boğaziçi’ni Durdursun!”

Boğaziçi Üniversitesi, 150 yıla yakın tarihiyle, kalitesini yurt dışında dünya üniversitelerinde tasdikletmiş hocalarıyla, hatta okurken boyunu aşan işler yapmakla meşhur öğrencileriyle ve fiziki koşullarıyla yıllardır yaşayan bir ekoldür. Fiziki koşulları derken kastettiğim şey laboratuvarlar gibi uçuk kaçık yerler değil, insana baktığında “vay burada okumak varmış” dedirtecek kadar estetik ve tarihi binaları, meydanları ve oturup dinlenme mekânlarıdır. Zaten okuldaki laboratuvarlar orta halin birazcık üstündedir ki bu da Boğaziçi için yetersiz demektir.

Boğaziçi Üniversitesi'nin Erkek Yurdu

Okul 1869 yılında Robert Koleji olarak ilk defa eğitime açılmış. Tabii Amerikalılar tarafından. İlk başta birkaç bina ile hizmet veren okul, zamanla yeni binaların eklenmesiyle ve yeni arazilerin satın alınmasıyla gittikçe büyüyüp güzelleşmiş.

Ne yazık ki bu güzel mekânlar, 1970'lere kadar hep yabancı okulu olan bir kolejmış. 1971 tarihinde Amerikalı yöneticiler, işi daha fazla götüreme-

kampüs no ları

Mehmet Fuat Kına

yeceklerini anlamış ve idareyi Türklere bırakmış ve okul şimdiki ismi olan Boğaziçi Üniversitesi ismiyle müşerref olmuş. Yıllar geçtikçe başka başka kampüsler de açılmış ve okulun doğduğu yer olan kampüs, Güney kampüs olarak anılmaya başlamış. Fotoğraflarda Boğaziçi Üniversitesi diye gösterilen yerler çoğunlukla Güney kampüstür. Bunun dışında 5 tane daha kampüs bulunmaktadır.

Güney kampüsün kapısından çıkıp meydana doğru inerken iki köprüyü birden görebileceğiniz harikulade bir boğaz manzarası temaşa edebilirsiniz. Sabahın erken saatleri ve akşamın geç saatleri de kampüs harika bir yere dönüşüyor. Özellikle sabahları ders öncesinde okulda vakit geçirmek okula yarım saat erken gitmek, öğrencilerin en büyük zevklerinden biri diyebilirim.

Üniversite çok zengin semtlerin arasında kaldığı için, çevrede gidilebilecek kafe gibi yerler çoğunlukla oldukça lüks ve pahalı mekânlar. Bebek, Etiler ve Beşiktaş gibi ilçelerin arasında kalmak kolay olmasa gerek. Başka bir yerde çok ucuza halledebileceğiniz bir şeyi, bazen acele ile okul

Güney kampüsteki havuzlu bahçe

Güney kampüsten İstanbul Boğazı manzarası

çevresinde halletmeye çalışırken içiniz cız edebiliyor. Ama zaten günlük işler için okul içerisinde her şey mevcut. Keşke yemekleri de 2.25 TL olmasa da insanlar daha fazla kullanabilse yemekhaneyi. Aslında 2.25 gayet ucuz olmasına rağmen diğer üniversitelerle kıyasladığınız zaman biraz fazla gelebiliyor öğrencilere.

Güney kampüsün meydanında, çimlerde otururken etrafınıza baktığınızda kendinizi Amerika'da zannedebiliyorsunuz. Bu, iyi veya

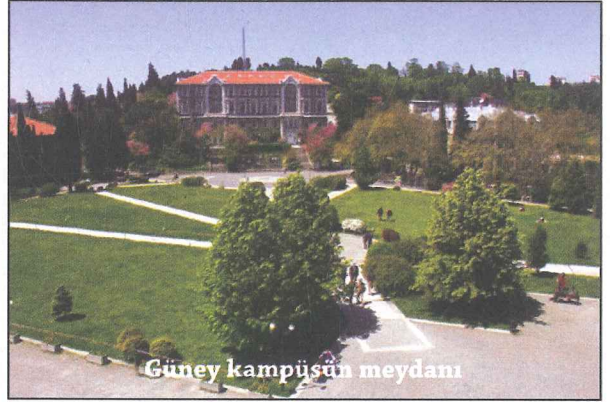
Güney kampüsün genel görünümü

kötü bir şey diye söylemiyorum ama Amerika'ya gitmeden Amerikan mimarisini inceleyebilirsiniz Boğaziçi'nde. Çimler demişken çimleriyle de ünlüdür Boğaziçi, gelip oturmak o çimlere yatıp uzanmak hep bir hedef olmuştur ÖSS'ye hazırlananlarda. Zaten hiç boş kalmazlar, sürekli birileri üzerinde oturuyor, ders çalışıyor veya muhabbet ediyor arkadaşlarıyla.

Boğaziçi Üniversitesi halk arasında özgür ortamıyla da nam salmıştır. Her çeşit insanı rahatlıkla görebilirsiniz kampüs içerisinde. Hiç çekinmeden her isteyen afişler asıp, istedikleri şeyin reklamını yapabilmektedir. Bu sayede bayan arkadaşlarımız

kampüs içinde ve derslerde başörtüsüyle bulunabiliyorlar. Bu da özgür ortamın nimetlerinden bir tanesi tabii ki.

İnsanlar Boğaziçi Üniversitesi'nin özgür ortamının üniversitedeki genel yapıyı oluşturduğu yanılığına kapılabiliyorlar. Hâlbuki gerçek böyle değil, şunu belirtmeliyim ki Boğaziçi Üniversitesi, her düşüncede öğrencinin rahatça yaşabileceği bir ortam sunuyor bizlere. Yaşayabileceği diyorum, çünkü bir idare eğer öğrencisinin kılık kıyafet hakkını gereksiz sebeplerle kısıtlayabiliyorsa orada insanlar rahatça yaşamıyor demektir. İşte Boğaziçi öğrencilerine bunu sağlıyor. Böylece sözde elit ortamlar kadar düzgün nezih ortamlar da oluşturulabiliyor.

Güney kampüsün meydanı

İnsanlar birbirlerinden yeterince haberdar. Bir faaliyet yapmak istediklerinde çok rahat kendileri gibi düşünen insanlara ulaşabiliyorlar. O korkulan çekinilen üniversite gençliğine karşın Boğaziçi'nde ne yaptığımı bilen ve üniversiteyi nasıl daha verimli ve dolu yaşayabileceğinin derdinde olan tevhid gençliği, üniversitede biz de varız diyebiliyorlar.

Kampüs içerisinde gitmeniz gereken yere hızlı adımlarla yürürken evvelki gün tefsir dersinde tanıştığınız bir arkadaşınızla karşılaşabiliyorsunuz. Sınava yetişmeye çalışırken 15-20 kere "Selamün aleyküm" diyebiliyorsunuz karşılaştığınız insanlara. Yani kısacası Allah'ın selamını paylaşabileceğiniz insanlarla karşılaşabiliyorsunuz Boğaziçi'nde. İşte Boğaziçi'ni Boğaziçi yapan asıl nedenler bunlardır. Aksi halde tarihi, hocaları, laboratuvarları, manzarası hiçbir okulu Boğaziçi yapmaya yetmez.

tarikh defteri

Babialı Baskını

İmparatorluğa Baskın Var!

23 Ocak 1913 tarihi, son zamanlarını yaşayan bir imparatorluğun, içten içe nasıl kemirildiğini gösteren acı bir olaya tanıklık etmişti. Osmanlı Hükümeti'nin merkezi olan ve devlet terbiyesini barındıran Babialı (Sadrazamlık makamı, Cağaloğlu'nda bulunan bugünkü İstanbul Valiliği binası) askerî ve bir o kadar da tuhaf bir darbeye sarsılmış, imparatorluğun en tepesi basit cinayetlere şahit olmuştu.

Darbeye götüren sebepler, imparatorluğun içinde bulunduğu sıkıntıların da tetiklediği iktidar mücadelesinin bir sonucuydu. Balkan Savaşı'nın kötü neticelerinin yakından hissedildiği, Osmanlı Ordusu subaylarının siyasete karışıp cephelere ayrıldığı ve siyasi istikrar-sızlığın hüküm sürdüğü bir dönemde İttihat ve Terakki üyeleri, sadrazam Meh-

**Baskını gerçekleştirenlerden
Enver Paşa**

met Kamil Paşa'yı devirip, yönetimi ele almayı planlamışlardı.

İşte böyle bir ortamda, güneşli bir 23 Ocak günü saat öğlen bir buçuk civarlarında, Nuruosmaniye'deki merkezlerinden çıkan Celal Bey, Babialı'ya doğru giderken, yolda gördüğü bazı şahıslarla konuşmalar yapıyor ve emin adımlarla ilerliyordu. Babialı'nın önündeki Mâzûlîn Kahvesi'nde dinlenen Celal Bey ve arkadaşları, Talat Paşa'dan gerekli emri almış olmalıydılar ki; duyulan üç düdük sesiyle kahveden 9-10 kişinin ellerinde bayraklar ve dillerinde sloganlarla çıkması bir olmuştu.

Babialı'ya yürüyen bu kahvelerden toplama kalabalık, bir anda binanın girişini, muhafızlarını ve binanın dışarıyla olan irtibatını denetim altına almayı başarmıştı. Toplama kalabalığa atılan tekbirlerle coşan kalabalığın arasından binaya gelen Enver Bey, hiç beklemeden Sadrazamlık makamına çıkmıştı. Büyük salonun ortasında Nazım Paşa'yla karşılaşan İttihatçılar, kısa bir konuşmanın ardından Paşa'yı öldürmüşler, bir de kayıp vermişlerdi. Bu kurşunlar 600 yıllık bir imparatorluğun zirvesinde, o güne kadar yaşanan en feci olaylardan biriydi.

Silahların patladığını duyan ve o sırada toplantıda olan Vekiller Heyeti de, toplantılarına ara vermişler ve korku içinde olanları takip ediyorlardı. Salona giren Enver Bey, Kamil Paşa'ya zorla yazdırdığı istifa mektubunu alarak ve hiç kimsenin dışarı çıkmasına izin vermeyerek Saraya gitmek üzere binadan dışarı çıkmıştı. 15 el silah sesini duyan ve Enver Bey'in çıkmasına

tanık olan toplama kalabalık ise, baskının başarıyla tamamlanmış olduğunu anlamıştı. Talat Bey'in "beyannameler dağıtılsın" emriyle, kalabalıktan etrafa dağılan birçok kişi, yönetimin tekrar İttihat ve Terakki'ye geçtiğini halka ilan ediyordu.

Saraya çıkan Enver Bey, Sultan Mehmed Reşad'ın da onayıyla, kanlı baskınla elde edilen hükümet darbesini meşrulaştırmış, yeni sadrazam olarak da Mahmud Şevket Paşa görevlendirilmişti.

Babali Baskını olarak anılan olay, azalan itibarını yeniden sağlamak arayışında olan imparatorluğun, yaşadığı en trajik olaylardan biri olarak tarihe geçti.

Talat Paşa bir denetim sırasında

Futbol Sadece Futbol Değildir!

Futbol sadece futbol değildir, bu yüzden sahada da kalmaz çoğu zaman. Bunun en canlı örneklerinden biri Amerika'da yapılan 1994 Dünya Kupası'ndan hemen sonra yaşanmıştı.

Andres Escobar, 1994 yılındaki Kolombiya millî takımının yıldız oyuncularından biriydi. Kolombiya, grup elemelerinin son maçında Arjantin ile karşılaşmış ve mükemmel bir futbolla maçı 6-0 kazanmıştı. Tabi bu durum, bir

anda tüm futbol otoritelerinin ve bahisçilerin dikkatini çekmişti. Dünya Kupası öncesinde Pele'nin "favorim Kolombiya" demesi de takımın üzerindeki

ilgiyi oldukça artırmıştı.

İşte böyle bir atmosferde Kolombiya'nın ilk maçta Romanya karşısında aldığı 3 gollük mağlubiyet sınırları iyice germişti.

İkinci maç Amerika ileydi ve mutlaka kazanılması gerekiyordu.

Beklenen Kolombiya - Amerika maçı güzel başlamıştı. Ama sonunu ve daha sonrasında olabilecekleri hiç kimse tahmin etmemişti. Kolombiya'nın yıldız futbolcusu Escobar, maçın daha ilk 10 dakikasında, Amerika'nın bir atağında topa yanlışlıkla vurarak kendi kalesine gol atmıştı. Çabalar sonuç vermemişti, Kolombiya maçı 2-1 kaybederek ikinci tur şansını yitirmiş, kupadan elenmişti. Maç sonrası yapılan açıklamalar ise olayın dramatikliğini gösteriyordu. Escobar: "Evet kendi kaleme gol attım ama bu dünyanın sonu değil, hayat benim için devam ediyor" diyordu.

Turnuvanın bitiminden birkaç gün sonra, artık herkes evine dönmüştü. Escobar, bu sözleri söyledikten 10 gün sonra ülkesinde çapraz ateşe tutularak öldürüldü. Olayın tanıkları, saldırgan şahsın silahını her ateşlediğinde "gol" diye bağırıldığını söylemişlerdi.

Olay, bir süre sonra örtbas edildi. Cinayetin ise sadece fanatik bir tarafın değil, yüklü miktarda parasını bahse yatıran Kolombiya mafyası tarafından organize edildiği ağırılık kazandı. Çünkü futbol sadece futbol değildi.

Andres Escobar

Escobar'ın kendi kalesine attığı gol

Şiir Okumaları

“Hoşça Bak Zatına...”

Şeyh Galip mevcut lise müfredatında divan şiirinin son büyük temsilcisi olarak anlatılır, anlaşılabilir okunmaz, unutulur. Avrupa adına daha sonradan aydınlanma diyecekleri bir tecrübenin doruğundayken İstanbul’da yaşar ve yazar Şeyh Galip; modern batı düşüncesinin temellerinin atıldığı bir dönemde bizim medeniyetimizin ne olduğunu ve insanlığa ne vaat ettiğini O’nun şiirleri üzerinden okumak en güvenilir ve olmazsa olmaz yollardan biridir.

Şeyh Galip Galata Mevlevihanesi’ndeysen, “terci-i bend”i yazar; şiir bütün bir medeniyetimizin varlık ve insan tasavvurunun Mevlevî penceresinden bir manifestosu niteliğindedir. İnsana seslenerek başlar, insana insanı anlatır, konusu insandır. Şair kendi insanlığında bütün bir insanlığa seslenir.

*“Ey dil ey dil niye bu rütbede pür-gamsın sen
Gerçi vîrâne isen genc-i mutalsamsın sen
Secde-fermâ-yi melek zât-ı mükerrermsin sen
Bildigin gibi değil cümleden akvemsin sen ...”*

*“Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen
Merdüm-i dide-i ekvân olan âdemsin sen”*

İnsanın gönlü, ruhu ne kadar üzüntülü olursa olsun, eşref-i mahlukattır. Bitmez tükenmez bir hazinedir çünkü Allah ruhundan üflemiştir insana. Şair, bütün meleklerin insana secde ettirildiğini, bütün yaratılmışların en üstünü olduğunu hatırlatarak bir insan tasavvuru ortaya koyar. Bu insan tasavvuru, modern Avrupa düşüncesinin insan tanımıyla taban tabana zıttır; dönemin Avrupa düşüncesinde insan, “bir diğer insanın kurdu”, özünde kötülük etme isteği olan bencil bir varlık olarak bilinir, nitekim bu düşünce 20. yüzyıla kadar Avrupa’da hakim olacak ve ünlü Fransız filozof Sartre “öteki cehennemdir” diyecektir. Buna karşın Şeyh Galip insana varlığın gözbebeği ve Allah’ın halifesi olarak bakmış, onda ilahi ruhu ve cenneti görmüştür. Galip’in terci-i bendi, insanı tasvir ederek devam eder, ona nasihat verir.

*“...Mertebe'n ayn-ı müsemmâdadır esmâ sanma
Merci'in Hâlik-i eşyâdadır eşyâ sanma...”*

İnsan bu dünyayı gerçek yurdu sanmamalı ve Allah’a döndürüleceğini bilmelidir. Dünya ve dünyevi olan her şey fanidir ve hakikat değildir; insan Allah’tan geldiği ve Allah’a döndürüleceğini bilip teslim olmalıdır. Aynı farkındalık, yine bu toprakların ve bu medeniyetin bir şairi olan Yunus Emre tarafından Şeyh Galip’ten yüzyıllar önce de ifade edilmiştir:

**“Bî-mekânım bu cihanda,
Menzil-ü durağım orda...”**

Şeyh Galip bunu söylediği dönemde, Aydınlanma düşüncesi kiliseyi reddedip cenneti bu dünyada kurma, dünyevi/ seküler bir mutluluk hayalleriyle bütün Avrupa’da yayılmaktadır. Yalnızca insanın mutluluğunu amaçladığını iddia eden bu hümanist aydınlanmacılık tabii ki hakikatin yanından bile geçememiş, devamında sanayi devrimiyle birlikte bütün bir toplumu üretme ve tüketme makinesi haline getirmiş ve insanlık tarihinin en büyük kitlesel ölümlerinin yaşandığı iki dünya savaşıyla sonuçlanmıştır. Diğer yandan Şeyh Galip, varlık bilinci tevhid olan, her şeye her şeyin yaratıcısı olan Allah’ın adıyla başladığı bir medeniyet tecrübesinden geldiği için insanı en doğru ve güvenilir biçimde anlatabilmektedir.

**“... Sendedir mahzen-i esrâr-ı mahabbet sende
Sendedir ma’den-i envâr-ı fütuvvet sende
Gizli gizli dahi vardır nice hâlet sende
Ma’rifet sende hüner sende hakikat sende...”**

Sevgi ve muhabbet insana verilmiştir, insanın Allah katında özel bir yeri vardır. Bunun farkında olan insan, ontolojik bir güvenlik ve özgürlük ortamına kavuşmaktadır, gerçek güvenlik ve gerçek özgürlüğün kaynağı Allah’tır insan için. İnsan bir kere bu hakikati yakaladı mı Allah’ın halifesi olması için her türlü donanımına da sahip olduğunu fark edecektir.

“Nazar etsen yer ü gök düzah-u cennet sende”

İnsan küçük alemdir, bütün bir kainatın küçük bir özetidir. Yer de gök de insandadır, cennetini de cehennemini de kendi hazırlar. İlahi olan ruha da dünyevi olan nefse de sahip olan insandır.

**“...Ademe muttasıl ol tâ ki cüdâ olmayasın
Secdeler eyle ki merdûd-ı Hudâ olmayasın...”**

**“...Hoşca bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen
Merdüm-i dide-i ekvân olan âdemsin sen...”**

Bütün bunlardan sonra insanın yapması gerekense, teslim olup Allah’a kulluk etmektir. Yaratılış amacı ibadettir ve bu amaca uygun olarak alemin gözbebeği olarak yaratılmıştır.

Şiir her mısrasıyla insanı hakkıyla övebilmiş tarihteki belki de en üstün metindir. İnsanı övebilmenin, hakikatin uzağındaki Avrupa düşüncesinin değil, günde beş vakit namazda her şeyden önce Allah’ı öven Müslümanların işi olduğunun bir örneğidir. Şeyh Galip, varlık ve insan tasavvurunun tevhid düşüncesine dayandığı bir medeniyetin çocuğu olarak insanın ne olduğunu, insan için gerçek güvenlik ve özgürlüğün ne olduğunu hakkıyla anlatabilmiştir. Aynı medeniyetin ve dinin mensupları olan bizlerinse, “Allah’sız” modern düşüncenin can çektiği bugünlerde insanlığa hakikatin yeni bir solugunu getirmemiz ve bunun için de Şeyh Galip’in ve daha nicelerinin söylediklerini bütün hak ve sorumluluklarıyla bir miras olarak okumamız gerekmektedir.

“anlat bana bölümünü”

Anlat Bana Bölümü'nde bu ay sorularımızı, geçmiş yıllarda çokça rağbet gören Çevre Mühendisliği Bölümü'nde okuyan arkadaşlarımıza yönelttik:

Yusuf Şentürk

İbrahim SERİN
İstanbul Üniversitesi
Çevre Mühendisliği Bölümü
3. Sınıf

Niçin Çevre Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

ÖSS tercihini yaparken, dersane hocalarımın da önerisiyle seçtiğim bir bölümdü, pek bilgim yoktu ama şuan memnunum. **Neden İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği'ni tercih ettiniz?**

İstanbul Üniversitesi'nin köklü bir üniversite olduğunu biliyordum, hem puanım hem de şehir bazında değerlendirildiğimde uygun olduğunu fark ettim, o yüzden İstanbul Üniversitesi'ni seçtim.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Kesin olarak evet diyemiyorum, bir ihtimal seçebilirdim, çünkü bölümümüz kendi imkânlarıyla ve isim olarak üst düzey üniversitelerle yarışan bir üniversite-bölüm. Fakat şuan ki mühendislik fakültesinin imkânlarının geniş olmaması biraz düşündürdü sanırım.

Bahtiyar ATALI
İstanbul Üniversitesi
Çevre Mühendisliği Bölümü
3. Sınıf

Niçin Çevre Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Bölümün iş alanının oldukça geniş olması ve benim insanlarla içli dışlı olma isteğim sebebiyle seçtim. Çünkü çevre mühendisleri insanlarla iyi iletişim kurmak zorunda.

Neden İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği'ni tercih ettiniz?

Aileme yakın ve bana göre öğrenci imkânı olarak oldukça ideal bir okul İstanbul Üniversitesi.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Yazmayı düşünebilirim tavsiye de ederim, tercih hatası yaptığımı yıllar sonra fark eden biri olarak.

Mehmet Ali BAĞLAN
İstanbul Üniversitesi
Çevre Mühendisliği Bölümü
3. Sınıf

Niçin Çevre Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Mühendislik okumak istiyordum. Ayrıca çevre şartları bu kadar kötüye giden bir dünyada insanlığa yardımcı olabileceğim mesleklerden biri olarak gördüğüm için bu bölü-

mü seçtim. Buna ek olarak önümde örnek teşkil eden kişiler de vardı. Türkiye için daha doğrusu gelişmekte olan ülkeler için önemli bir meslek, Avrupa da oturmuş bir sistemin getirdiği iş bulma garantisi Türkiye'de olmasa da ileride çok ihtiyaç duyulabilecek bir meslek olduğuna inandığım için seçtim.

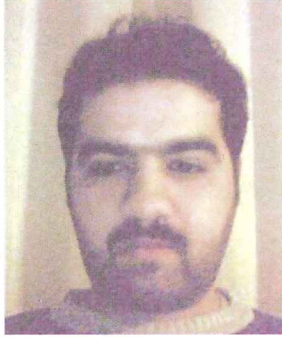
Neden İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği?

İstanbul Üniversitesi'ni tercih etmemin sebebi; Türkiye'nin en eski üniversitelerinden biri olması, annemin, babamın, dayımın, teyzemin ve dedemin de bu üniversitede okumuş olması.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Tekrar tercih yapsam İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği'ni seçerdim. Bölümünden gayet memnunum.

Niçin Çevre Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Metin DEMİR
İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü
4. sınıf

Keşke bu soruya sahi-ci bir cevap verebilseydim. Türkiye' de çok nadir insan; bir kaç hukuk talebesi, bir iki de dünyadan geçmiş tıpçının, hayalinin bu bölümü okumak olduğunu söyleyebilir. İşin daha kötü tarafı da onlar da o mesleği çok sevdiklerinden ya da o mesleğe olan üstün yeteneklerinden dolayı seçmiyorlar. Genelde pu-

anı yüksek meslekler ailelerin göğsünü kabartmak, eş dost arasında hayranlık uyandırmak en önemlisi de kız istemeye gidince oğlumuz da şu bölümü okudu dedirtmek için seçiliyor. Velhasıl biz her gariban Türk genci gibi sonumuzu düşünmeden sırf ÖSS rızası için hazırlandık, hocalarımız bize hep ideal bir dünya kurdular. Üniversiteye kapağı at gerisi kolay diye. Biz de hasbel kader hazırlandık ÖSS'de gelen puanla rastgele bir bölüm seçtik. Seçerken göz önünde bulduğumuz kriter, meslek seçme kitapçıklarındaki geleceğin meslekleri kategorisinde çevre mühendisliği patlayacak iddiasıydı. O zamanlar tabi ki bizde çok inanmadık ama zaten puanımız buydu. İnanmaktan başka çaremiz yoktu. Biz de ailemize; 'anne çevre mühendisliği patlayacak' dedik. Annemiz de; ' hayırlısı oğlum' dedi. İşte böyle başladı çevre mühendisliği serüvenimiz.

Neden İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği?

Cemal Süreyya'nın şöyle bir mısrası var; evet, gün geliyor bıkiyorum senden ama İstanbul'dan bıkmak

gibi bir şey olur bu İstanbul un kalabalığı, sıkıntısı, derdi, tasası hiç bitmiyor ama onun bu karanlık bü-yüsünün de, büyüye inanan herkesi etkisi altına alması mukadder. Ben de İstanbul'a öyle sevdalanmış bulundum bir kere ama tabi bir de eski İstanbul var ki o meseleye hiç girmiyorum. ÖSS sonrası tercih yaparken geleceği iyi analiz edebilen (herkesin hayatını 5 dakikada tercih eden) danışmanlar Sakarya, Antep, Konya'da iyi bölümler saydılar ama ben, gözü kara İstanbul'da çamur mühendisliği okurum, İstanbul dışında bilgisayar uçak mühendisliği okumam dedim. Onun için seçebileceğim nadir bölümlerden çevreyi seçtim. Allah'ın hikmeti derslerimizin yarısı da çamurla alakalıydı. Amacıma ulaşmış oldum. İstanbul'da okuduğuma binlerce kez şükrederim çünkü İstanbul'da okumak, yazmak, görmek, öğrenmek imkânlarından da bol bol faydalandım. Şunu da belirtmek gerekir ki, İTÜ'de çevre mühendisliği, mühendislik ağırlıklıdır, İstanbul Üniversitesi'nde çevre mühendisliği ve çevrecilik ağırlıklıdır. İddialı fakat öznel bir yorum bu farkındayım ama benim izlenimim bu.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

ÖSS ye tekrar girmek yerine Sibiry'a'da taş kırmayı tercih ederim. Ama eğer sınava girmeden direk elime puan gelse yine çevre mühendisliğini tercih ederim. Makine mühendisliğinin, inşaat mühendisliğinin tatsız hesaplarından, endüstrinin çıkarılığından, bilgisayar mühendisliğinin diyaliz makinesi gibi bilgisayara bağlı yaşamından, maden mühendisliğinin iç sıkıntısından kaçmanın yolu çevre mühendisliği. Aynı zamanda hem sayısal bilimleri; fizik, matematik, statik, dinamik, mukavemet, istatistik görebiliyorsunuz ve bu sizi sayısal bilmeme ezikliğinden kurtarıyor. Aynı zamanda hukuk, felsefe, biyoloji gibi farklı alanlarda dersler alarak matematikten başka bir şey bilmeyen fikirsiz insan tipinden de kurtulmuş oluyorsunuz. İyi bir çevre mühendisi, hem dünya meseleleri konusunda kendi görüşlerini söyleyip farklı bakış açıları sergileyebilirken hem de diferansiyel hesap yapabilir. Çevre mühendisliği güzel bölüm, bir de iş bulabilsek...

Okullardan Haberler

Alperen Gençosmanoğlu

Resmi İdeoloji Üretim Merkezleri

Hükümeti tarafından başlatılan açılım ile yatıp kalktığımız şu günlerde Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Görevlisi Özgür Sevgi Görâl'in, bir televizyon programında Kürt sorununa ilişkin yaptığı açıklamalar nedeniyle ataması yapılmadı.

YTÜ Fen-Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü'nde 2006 yılından bu yana öğretim görevlisi olarak görev yapan Görâl, Kasım 2008'de kadrolu öğretim üyesi kadrosuna geçmeye hak kazanmış, bu durum YTÜ internet sitesinde de duyurulmuştu. Katıldığı bir televizyon programında, "eşit yurttaşlık

Özgür Sevgi Görâl

temelinde bir arada yaşamayı savunan" Görâl, kadrolu olmaya hak kazandığı için işlemlerin yapılması için gerekli belgeleri toplarken ataması durduruldu. Üniversite atamayı yapmamasının gerekçesi olarak ise "devlet memurunun ideolojik beyanda bulunması" olarak gösterirken, kararın "kolluk güçlerinin tavsiyesi üzerine" alındığı kaydediliyor.

Metrobüs Zammına Tepkiler Sürüyor

Üniversite öğrencileri İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Metrobüs zammını protesto etmek için buluştu. Yapacakları bu eylemin çok ses getireceğini düşünen öğrenciler, 22 Kasım Pazar sabahı büyük bir heyecanla Mecidiyeköy metrobüs durağına gittiler. Polisler yerlerini almıştı bile. Vakit geldiğinde durağın çıkışında toplandılar. Biraz hayal kırıklığı oluştu-

ran eylem beklenen kalabalığı bulamasa da birçok öğrenciyi mağdur eden zam için tepkilerini göstermiş oldular. 15 dakika civarında süren eylemden sonra hazırladıkları 45 pankartı duvarın dibine dizen öğrenciler olay çıkarmadan dağıldılar.

Bilindiği üzere Büyükşehir Belediyesi, Metrobüs bilet ücretlerine, yakın zamanda %30'u aşan bir zam yapmıştı. Yapılan eylemlerin yanı sıra, kararın iptali için birçok sivil toplum kuruluşu da dava açtı.

İşgaller Almanya'ya ve İsviçre'ye Sıçradı

Avusturya'da üçüncü haftayı geride bırakan üniversite işgalleri, Almanya'ya ve geçtiğimiz Çarşamba günü de İsviçre'nin Basel Üniversitesi'ne sıçradı. Almanya'da pek çok üniversiteye yayılan işgallerde bazı üniversitelerde işgallere polis müdahalesi gerçekleşti. Alman Tübingen Üniversitesi, Marburg ve Münster üniver-

sitelerinde işgalci öğrenciler polis zoruyla dışarı çıkarıldı. Katolik öğrenciler, özgür öğrenciler gibi gruplar bu işgalleri tembel öğrencilerin işgalleri olarak nitelendiriyorlar. Almanya'da bazı üniversite yönetimleri eylemleri anlayışla karşıladıklarını bildirirken şiddete başvurmanın doğru olmayacağını belirttiler. Bu arada Almanya Federal Eğitim Bakanı Annette Schavan eyaletlere eğitim reformlarının ivedilikle tatbiki hususunda gerekli talimatı verdiğini açıkladı. Özellikle bölümlerde yaşanan yığılmalar gibi somut sorunları hallini istedi. Alman Rektörler Konferansı Başkanı Margret Wintermantel de üniversitelerde kalitenin artırılması için daha fazla kadroya ihtiyaç olduğunu bildirerek öğrencilere destek sinyali verdi.

Katsayı Zulmüne Oybirliği İle 'Evet'

İstanbul Barosu, Yükseköğretim Genel Kurulunun (YÖK) 21 Temmuz 2009 tarihli yükseköğretime girişte katsayı uygulamasının kaldırılmasına ilişkin kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle Danıştay'da dava açmıştı. Danıştay 8. Dairesi, YÖK'ün kararının yürütmesini oy birliğiyle durdurdu. Dairenin kararında, milli eğitim sisteminin yönlendirmeye ilişkin kuralları ile 2547 sayılı Yasanın 45. maddesinde yer alan kurallar yürürlükte ve uygulanıyor iken,

bu kuralların uygulanmasını bertaraf edecek şekilde alınan dava konusu kararın, eğitim sisteminin örgütleniş biçimindeki bütünlüğü bozacak nitelik taşıdığı ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacının dışına çıkıldığının görüldüğü vurgulandı. Kararda, "Bu durumda, dava konusu kararın 3, 4. ve 5. maddelerinin, dayanağı yasa hükümlerine aykırı olduğu gibi eğitim sisteminin, hukuka uygun oldukla-

rı istikrar kazanmış yargı kararları ile de ortaya konulmuş olan amaç ve ilkelerine, hukuka ve hakkaniyete uygun değildir. Dava konusu kararın uygulanması halinde telafisi güç ve imkânsız zararlar oluşacağı da açıktır" denildi. Kararla 10 yıldır uygulanan katsayı adaletsizliğinin devam etmesi, yargı organları tarafından bir kez daha onaylandı. Karara itiraz yolu açık.

Dikkat! Bazı Fakülteler Kapanacak

Bazı üniversitelerin bünyesindeki fakültelerinin kapatılması işlemi, mevcut öğrencilerin mezuniyet işlemleri tamamlandıktan sonra ve en geç 2015-2016 öğretim yılı sonunda uygulamaya konulacak.

Konuya ilişkin Bakanlar Kurulu kararı, Resmi Gazete

tede yayımlandı. Karar ile "Bazı yükseköğretim kurumları bünyesinde bulunan teknik eğitim fakülteleri, mesleki eğitim fakülteleri, mesleki ve teknik eğitim fakülteleri, ticaret ve turizm eğitim fakülteleri ile Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesinin kapatılması ve aynı yükseköğretim kurumlarına bağlı olarak yeni fakülteler kurulması" hakkındaki 2 Kasım 2009 tarihli Bakanlar Kurulu Kararında değişiklik yapıldı.

Kapatılmasına karar verilen fakültelerin mevcut öğrencilerin mezuniyetlerine kadar eğitime devam etmesi öngörülüyordu. Değişiklikle söz konusu fakültelerin, 2015-2016 öğretim yılı sonunu geçmemek üzere görevlerini ilgili mevzuatına göre yürütmeye devam etmelerine karar verildi. Kapatma işlemi, mevcut öğrencilerin mezuniyet işlemleri tamamlandıktan sonra ve en geç 2015-2016 öğretim yılı sonunda uygulamaya konulacak.

Kararla Afyon, Batman, Cumhuriyet, Düzce, Fırat, Gazi, Karabük, Karadeniz Teknik, Kırklareli, Kocaeli, Marmara, Mersin, Muğla, Pamukkale, Sakarya, Selçuk, Dumlupınar ve Süleyman Demirel Üniversiteleri'nde birçok fakülte kapanmış olacak.

Genç Öncüler Malcolm X Gecesi

ETKİNLİK

Ali Tarık Parlakışık

Genç Öncüler lise grubu olarak, Amerika'da mücadele veren ve şehit olan Malcolm X'i İstanbul'da andık. Malcolm X'in ve ailesinin zenci - beyaz ayrımı yüzünden çektiği sıkıntıları, bu sıkıntılara karşı verdiği mücadeleyi ve şahadetle sonuçlanan hayatını gerek belgesel gösterimiyle gerek İsmail Memiş abimizin anlatımıyla bir kez daha hatırlamış olduk. Zaman zaman heyecanımız yükseldi ve genç arkadaşların içlerinden "ben de bir Malcolm'um" demelerini duyar gibi olduk. Malcolm'un şahsında bir daha gördük ki; Allah (c.c)'in adaletinin olmadığı düzenlerde "şer" in her türlü gerçekleşebilir.

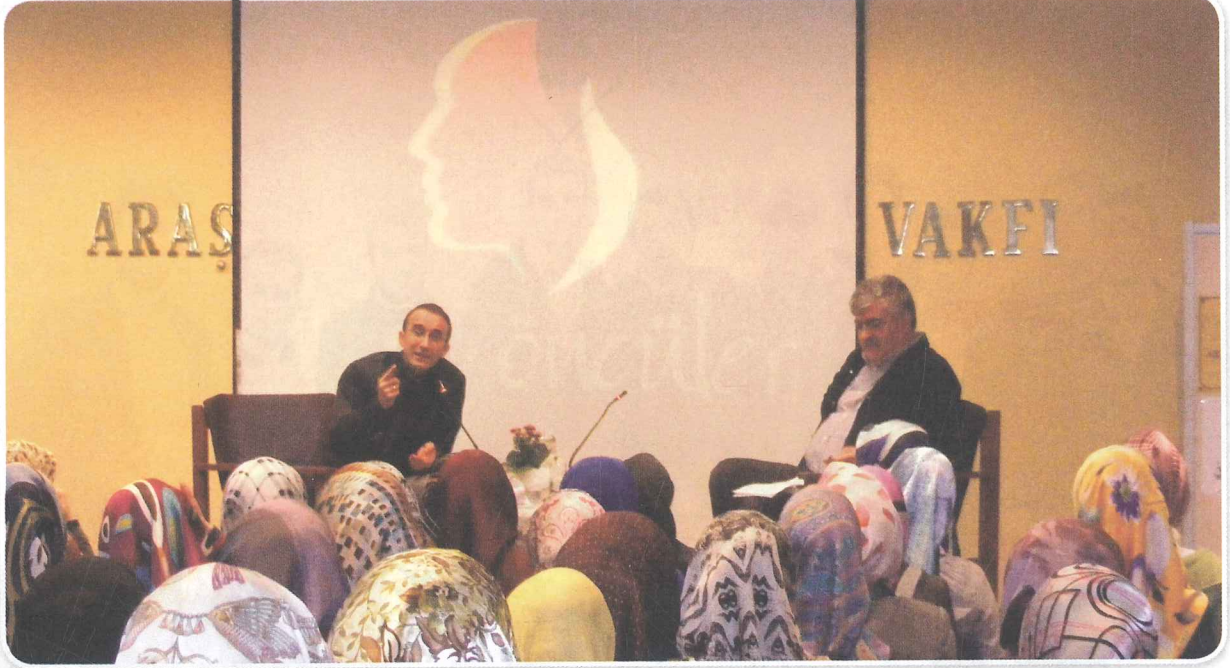
Programın sonunda Grup Yürüyüş içimizdeki mücadele ruhunu, coşkumuzu ve heyecanımızı yükseltti. Yeni albümleri olan "Adanış Günü"nden bizlere *Allahuekber'i*, klasiklerden *Özgürlük Türküsü* ve *Ey Şehid'i* söylediler. *İntifada'yı* da tabii ki. Genç Öncüler olarak bu fırsatla, hem kardeşliğimizi hem de heyecanımızı artırdık.

Hayata Dair Güzel Bir Hasbihâl

ETKİNLİK

Fatma Büşra Özkan

İçindeki inanılmaz coşkuyla tam gaz yoluna devam eden Genç Öncüler, 22 Kasım Pazar günü Ömer Karaoğlu'yla çok keyifli bir söyleşide buluştu. Kısa bir girişle başlayan program Ömer Karaoğlu'yla Cevat Özkaya'nın yaptığı harika bir sohbetle devam etti.

Ömer Karaoğlu'nu ezgilerinden biliyoruz. Müzisyen yönüyle hayatımıza girmiş birini aile babası rolüyle ve hayatın içindeki haliyle tanıma imkânı bulduk. Ezgileriyle hak mücadelesi veren ve önder olma misyonunu üstlenen sanatçı, bize bu sefer hayat hikâyesini, aile yaşamını ve akademisyen tarafını anlattı.

28 Şubat'ın yıkıcı etkilerinden nasibini almış ve görevinden istifa etmiş bir akademisyen olarak mücadelesine başka kulvarlarda devam eden Ömer Karaoğlu'nun, tekrar akademik hayat dönme hazırlığında olduğunu ve profesör olma yolunda ilk adımlarını attığını da öğrendik.

Biz Ömer abimizi tanımaktan ve esprileriyle gülmekten büyük keyif aldık. Kendisine hayatta başarılar diliyoruz.

Film Gösterimleri Kaldığı Yerden

ETKİNLİK

Yakup Sipahi

Genç Öncüler Film Gösterimleri, kaldığı yerden devam ediyor. Yaklaşık 10 aylık bir aranın ardından, 13 Kasım akşamı Araştırma ve Kültür Vakfı konferans salonunda gösterimi yapılan "Luther" filmi, kalabalık bir izleyici kitlesi takip etti. Yaklaşık iki saatlik gösterimden sonra, Genç Öncüler'in davetlisi olarak programa katılan gazeteci ve film eleştirmeni Ali Murat Güven, salondaki misafirlerle birlikte gecenin ilerleyen saatlerine kadar hoş bir sohbet gerçekleştirdi.

2 Ocak 2009'da yine Ali Murat Güven'in katılımıyla gerçekleştirilen gösterimde olduğu gibi, film analizinden, sinema sektörüne kadar oldukça geniş bir çerçevede yapılan sohbet, geç saatte bitmesine rağmen, gençler tarafından ilgi gördü. Gecenin sonunda hatıra fotoğrafı da unutulmadı.

Danıştay'ın Kararı Protesto Edildi

ETKİNLİK

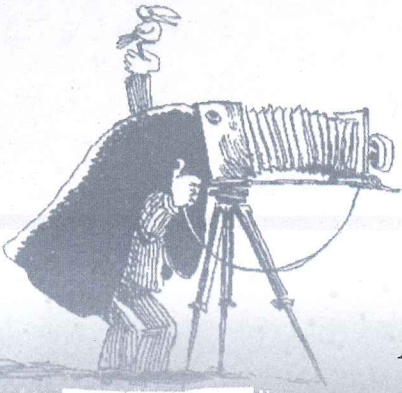

Danıştay'ın, YÖK'ün katsayı düzenlemesinin yürütmesini durduran kararı, İstanbul'da gerçekleştirilen yoğun katılımlı yürüyüşle protesto edildi.

İstanbul Barosu'nun başvurusuyla, YÖK'ün üniversiteye girişte katsayı eşitsizliğini kaldıran düzenlemesinin yürürlüğünü duran Danıştay 8. Dairesi'nin kararı, sivil toplum kuruluşlarının tepkisini almaya devam ediyor. Başta Özgür-Der ve Mazlumder olmak üzere Fatih PTT'de toplanma çağrısı yapan kuruluşlar, buradan Beyazıt Meydanı'na kadar yürüdü. Kalabalık grup, TBMM'ye haksızlığın ve eşitsizliğin giderilmesi için yasal ve anayasal değişikliklerin yapılmasını talep eden bir mektubu Fatih PTT'den gönderdi.

Çeşitli imam hatip liselerinden öğrencilerin yoğun katılım gösterdiği eyleme diğer meslek liseli öğrenciler de destek verdi. Eylem yapılan basın açıklamasının ardından sona erdi.

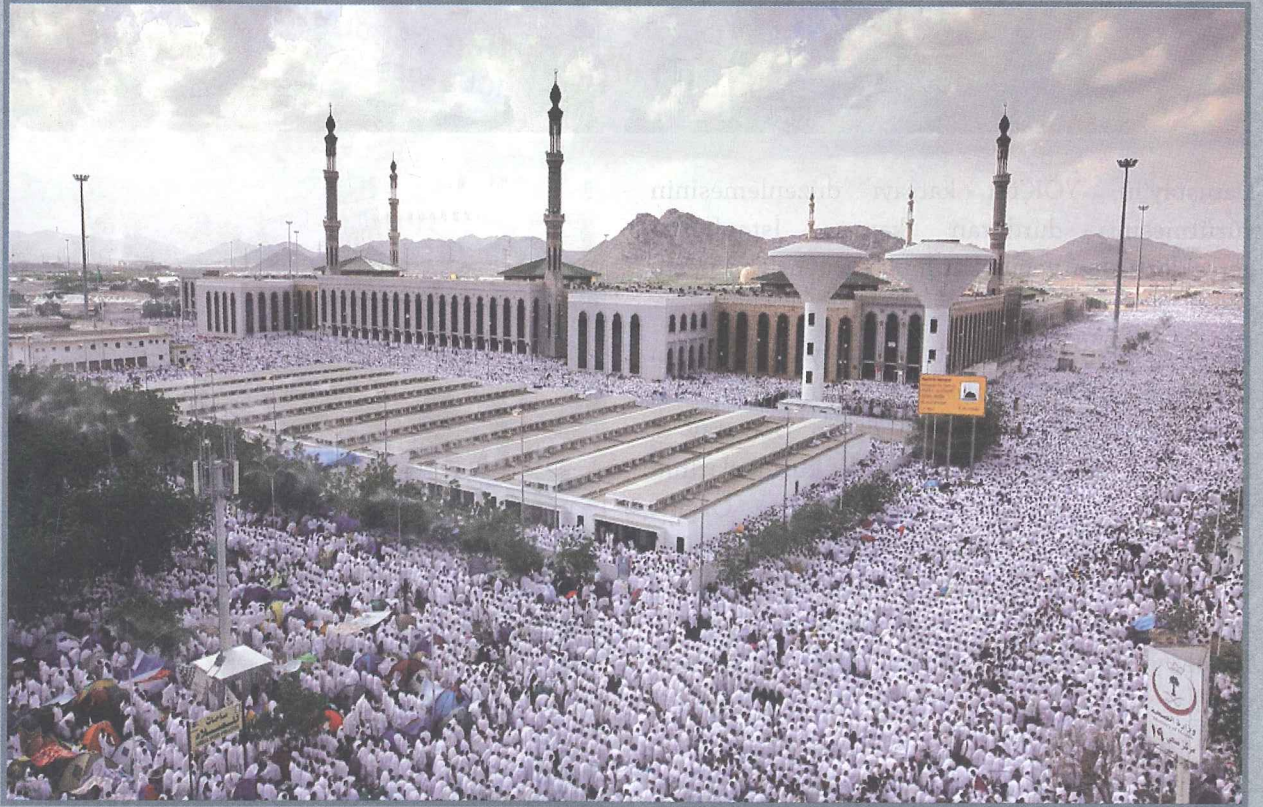

Abdullah Muhsin Yıldız

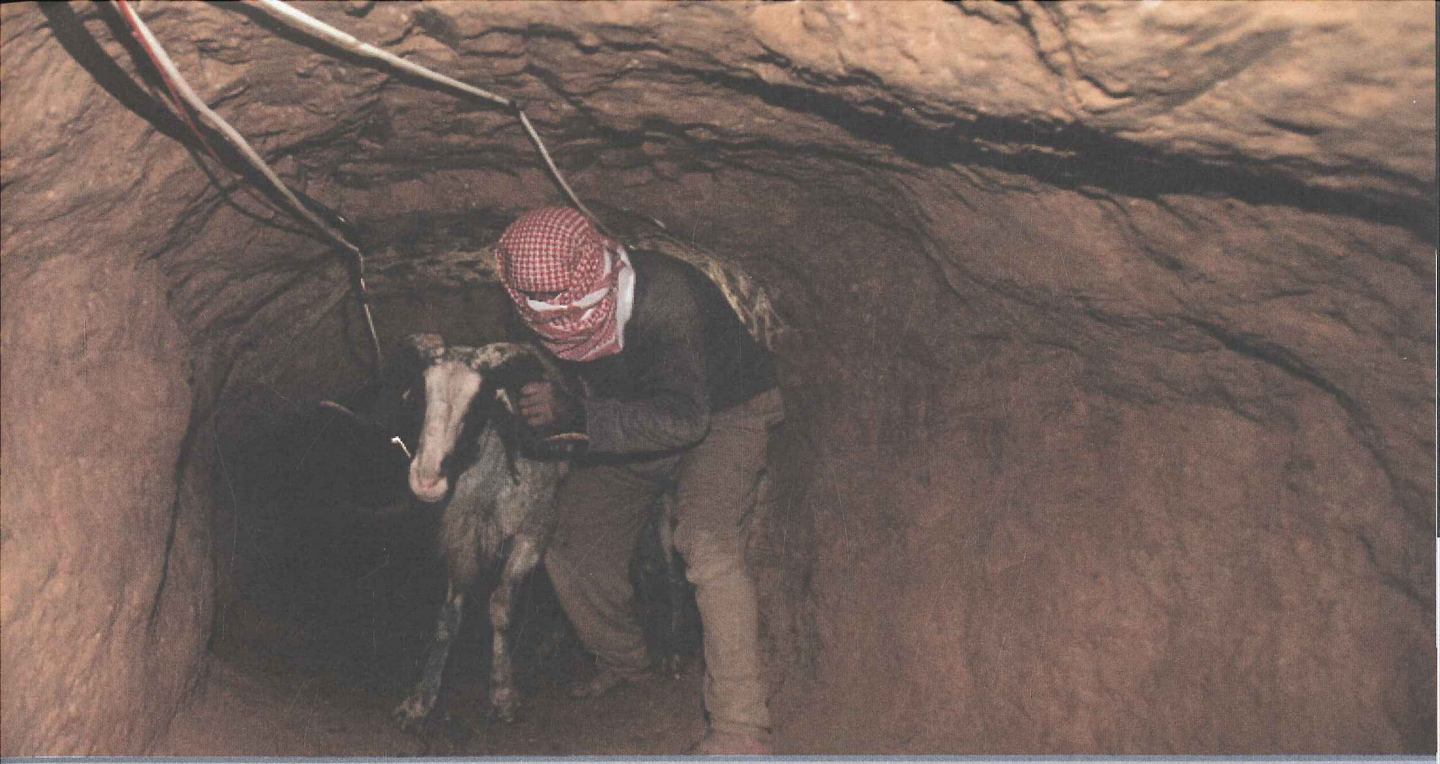
OBJEKTİFİME

RAJİNA

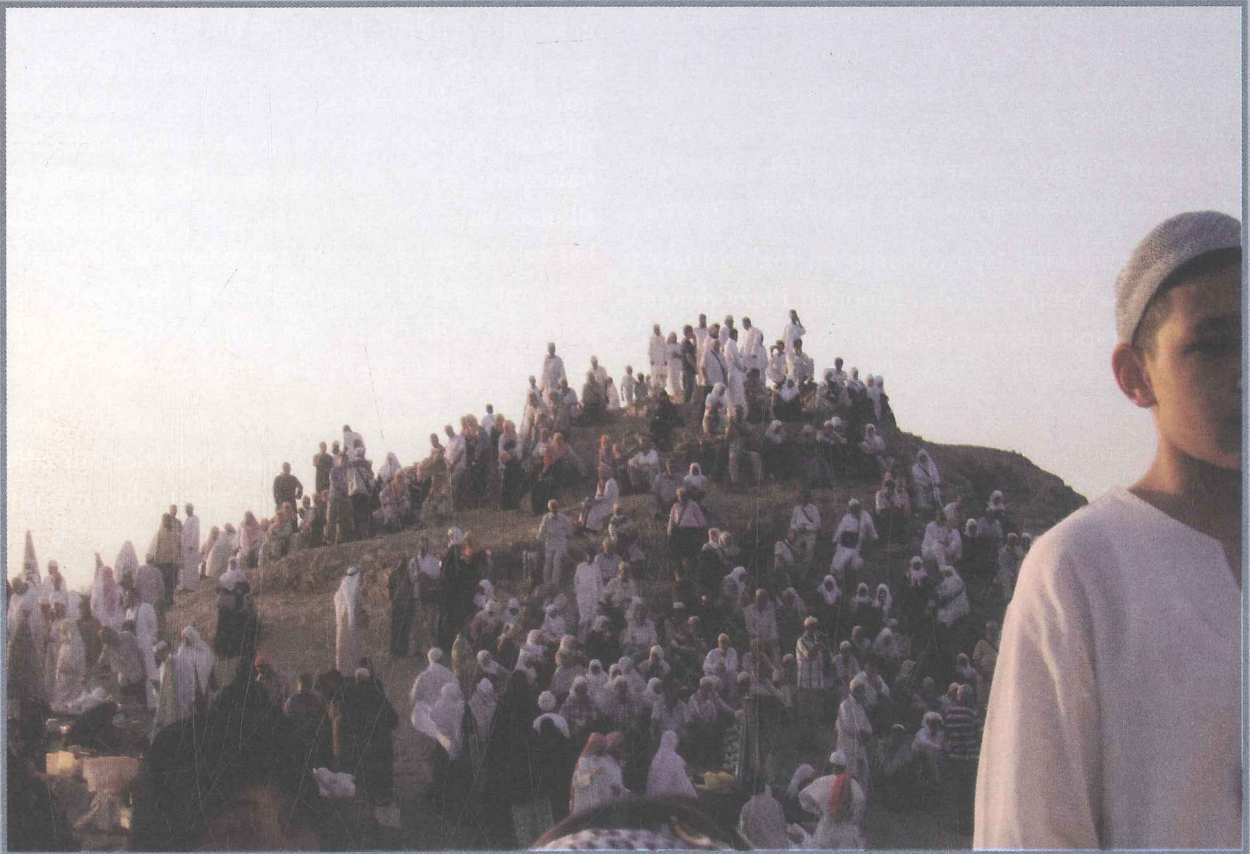
“Dünyanın tüm güzellikleri sadece görenlere verilmiştir.” Cemil Meriç

Mahşerin provasında, müminleri temsilen dünyanın dört bir yanından gelen milyonlarca hacı adayı, Arafat vakfesinden önce Nemire Mescid’inde, öğlen ve ikinci namazlarını kılıyorlar. Birazdan namaz bitecek ve o eşsiz iklimde, farklı dillerden vakfe duaları yükselecek.

Filistin'de Kurban Bayramı. Yer altı tünellerinden bin bir zahmetle taşınan kurbanlıklar, Allah rızası için kurban edilecek. Aslında burada değişen çok da farklı bir şey değil. Kurban Bayramı senede bir kez gelse de, Filistin her gün Allah için kurban vermekte.

Sabahın ilk ışıklarının yeni yeni ortaya çıkmaya başladığı bir zaman. Mescid-i Nebvî'de sabah namazını kılan Resulullah'ın misafirleri, Ayneyn Tepesi'nde, bir zamanlar okçuların Uhud'a baktığı yerde, tefekkür halindedir. Her şey sanki yeniden yaşanıyor gibi öğüt verici, taş ve toprak her yer, tanık oldukları sahneleri anlatıyormuş gibi ibret abidesi.

dünya seyahatnamesi

El-Hamra

Allah'ın Birliğini Haykıran Saray:

Esmâ BendeZ

Yola çıkarken “ne de olsa Avrupa şehri” diyerek İslami etkilerden hayli arınmış bir şehir hayal ederek beklentilerinizi benim gibi asgariye indirmişseniz, Gırnata sizleri hayli şaşırtacak. Çünkü şehrin doğal örgüsü Endülüs zamanından bu yana değişmeden kendini muhafaza edebilmiş. Birbirine bitişik, az katlı, iç avlusu olan, aralarından daracık, taş döşeli yolların geçtiği, sokağa bakan duvarlarında rengârenk çiçeklerin içinde olduğu saksılar asılı bu evler, İslam medeniyetinde komşuluğa verilen önemi, bugün halkının çok azı Müslüman olan İspanya’ya hala çok başarılı bir şekilde aktarıyor.

Gırnata, günümüz İspanya’sının en fazla Müslüman nüfusa sahip şehridir. Moorish Plaza denen bölgede kitapçısından çiçekçisine kadar birçok esnaf ve hane sahipleri Müslüman. Bunlardan kiminin kökeni Cezayir ve Fas’a dayanırken, bir kısmının ise Endülüs’e dayanıyor. Bu nedenle olsa gerek İspanyolcadan sonra en yaygın kullanılan ikinci dil Arapça. Hemen her mağazanın camında, tabelalarda Arapça yazı görmek mümkün. Eğer sizin de Müslüman olduğunuzu anlıyorlarsa hemen Arapça konuşmaya başlıyorlar.

Şehirde kullanılan bir tane büyük cami var. Esasen orası bir İslam merkezi olarak kullanılıyor. İçinde kütüphanesi, konferans salonu, çeşitli aktivite salonları ve idari yönetim birimleri var. Şehir tepelik bir alana kurulduğu için yokuşlardan çıkarak İslam merkezine ulaşıyorsunuz. Merkezin en üst katında içinde küçük havuzların, portakal ağaçlarının olduğu bir bahçe var. Tepede kurulu olduğu için şeh-

re hâkim bir manzaraya sahip. Özellikle tam karşısında gün batmaya yakınken adını aldığı kızıl rengini yansıtan El-Hamra sarayını görüyor. Henüz sarayın kendisini görmeden bu manzara karşısında büyüleniyorsunuz.

Ve El-Hamra... Kızıl Saray... Aklınızın alamayacağı kadar büyük, yeşil ve ferah bir yerleşke... Bin bir gece masallarındaki sarayların dünyadaki izdüşümü olarak algılayabileceğimiz saray yaklaşık 800 yıllık bir geçmişe sahip. Kapılarından, revaklarına, havuzlarından, bahçelerine en ufak detayların harikuladeliği işlendiği bu sarayın şüphesiz en dikkat çeken özelliği hemen her odasının duvarında, tavanında ya da kapısında yazılı olan Arapça bir cümledir. “Allah’tan başka galip yoktur” anlamına gelen bu cümle sarayı daha bir anlamlı kılmakta.

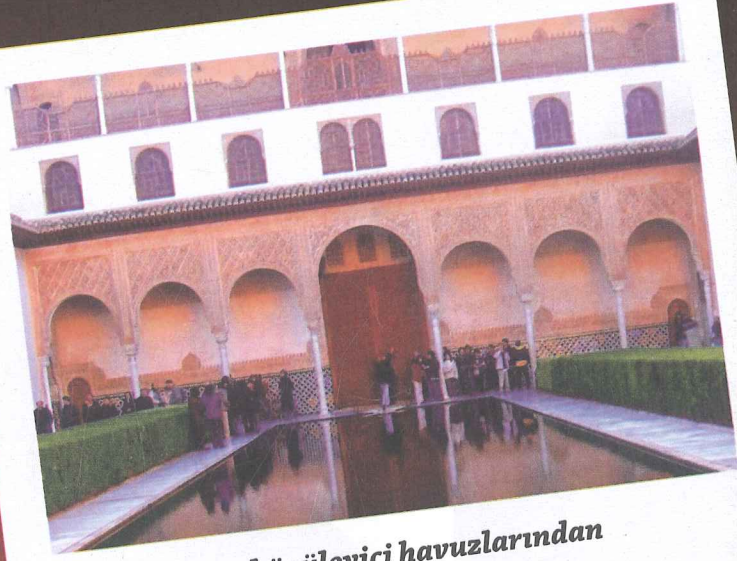
El-Hamra birkaç saray, kale ve çok büyük bahçelerden oluşuyor. Saraylara Gırnata emirlerinin adları verilmiş. Birbirine bağlı odalardan oluşan sarayların içlerinde duvar ve ahşap işlemeciliği ön plana çıkıyor. El-Hamra’da ve genel olarak İspanya’nın hemen hemen bütün yapıtlarındaki en önemli özellik sütunların ve kemerlerin çok fazla kullanılmış olmaları. Kilisesinden, dönüştürülmüş camilerine, evlerinden, siyasi amaçla kullanılan binalarına kadar hepsinde sütun ve kemer görmek mümkün.

El-Hamra’nın bir diğer özelliği ise içinde muhakkak havuz bulunun iç avlularının olması. Anlaşıyor ki suya ve toprağa oldukça önem veriliyordu Endülüs zamanında. İç avlulardan birinde 12 as-

lanlı bir havuz bulunuyor ancak şu anda aslanlar yerlerinde yok. Öğrendiğimize göre eskiden bu aslanların her birinin ağzından tıpkı bir fıskiye gibi su akıyormuş havuza. Birkaç yıl evvel bu suyun kaynağının nereden geldiğini ve aslanların ağzından nasıl havuza döktüğünü anlayabilmek için aslanlar yerlerinden sökülüp. Yerin 80 metre dibinde su kaynağına ulaşılmış ancak aslanlar tekrar yerlerine konmak istendiğinde bu defa suyu aslanların ağzından eskiden olduğu gibi dökmeyi başaramamışlar. Bu nedenle o havuz hayli bir zamandır tadilatla ve havuzun aslanlı orijinal halini ancak fotoğraflardan görmek mümkün.

El-Hamra'dan bahsedip adeta orman büyüklüğündeki bahçelerinden bahsetmemek mümkün değil. Asırlara şahitlik etmiş çınarlar ve daha nice çeşit ağaçlar, bu mevsimde olmamıza rağmen Akdeniz ikliminin etkisiyle hala canlılığını muhafaza eden rengârenk çiçekler ve Granada'nın vazgeçilmez portakal ağaçları kaplıyor bütün bahçeleri. Kuşbakışı bakıldığında çalı ağaçlarına verilen şekillerle çeşitli desenler oluşturulmuş bahçelerin yanı sıra asmalar ve bütün bir binayı ve sütunlarını kaplayan sarmaşıklar göz zevkinizi okşayıp sizi dinlendiriyor. Kuş sesleri ve su şırıltıları eşliğinde revaklar altında yürürken kendinizi Endülüs zamanında yaşayan saray sakinlerindenmiş gibi hissedebilirsiniz.

El Hamra'nın büyüleyici havuzlarından

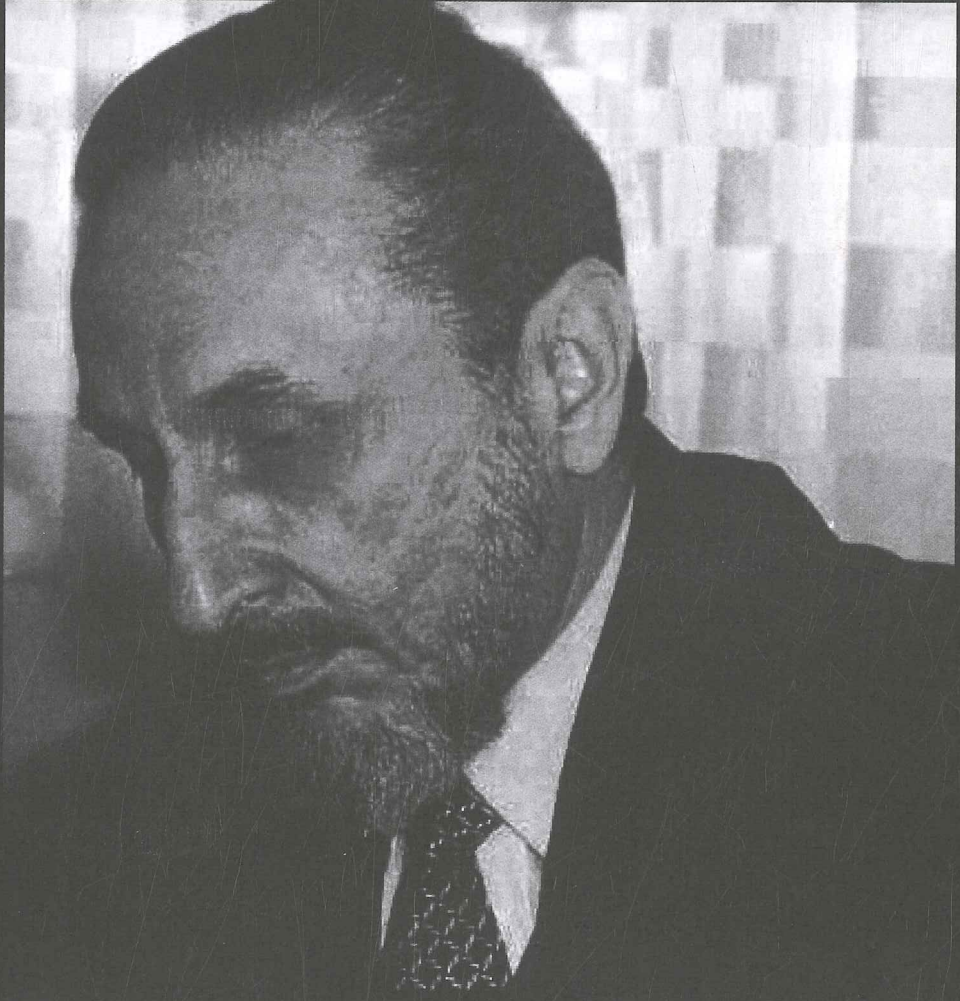
El Hamra'nın yeşillikler içindeki havuzlu bahçesi

El Hamra'nın iç avlusundaki aslanlı havuz

El Hamra Sarayı'nın gece görünüşü

Fethi Yeken

Çağımızdaki önemli İslami hareket önderlerinden, yakın zamanda vefat eden Fethi Yeken, 3 Mayıs 1933 yılında Lübnan'ın Trablus şehrinde doğdu. El -Lasilki Fakültesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan ve doktorasını İslami İlimler ve Arap Dili Edebiyatı üzerine yapan Yeken, Mısır İhvanı Müslimin hareketinin Lübnan kolu olan Cemaati İslami'yi kurdu. Bu sırada, Suriye istihbaratı Muhaberat tarafından kaçırılan ve kendisinden uzun süre haber alınamayan Yeken, daha sonra serbest bırakıldı. İhvan öncesi İbadürrahman adlı bir grubun içinde bulunan ve bunları pasifikle suçlayarak ayrılan Fethi Yeken, Lübnan iç savaşı sırasında da el Mücahidan isimli bir silahlı grup kurdu ve eylemlere de katıldı. Kökü, Osmanlı zamanında Sivas'tan giden bir aileye dayanan Yeken, 1992'den 1996'ya kadar milletvekilliği yaptı. Daha sonra eşi Muna Haddad'ın kurduğu Canan Üniversitesi'nde ders vermeye devam eden Yeken, Lübnan'da yaşadığı bazı olayların ardından Cemaati İslami'den ayrılıp "İslami Eylem Cephesi"ni kurdu. Ülkesinde Şii- Sünni çekişmesi yaşanmamasını istedi ve Şii direnişiyile ortak çalışmalar başlattı. Bu çerçevede, Şii-iler ile Sünnilerin ortak kıldığı bir cuma namazında imamlık yaptı. İslami Etütler ve Arap Dili konusunda doktorası bulunan Yeken'in birçok eseri Türkçe'ye çevrildi. Fethi Yeken, 13 Haziran 2009'da, 77 yaşındayken Hakkın rahmetine kavuştu. Bu ay, Merhum Fethi Yeken'in, "Müslüman Olmam Neyi Gerektirir?" adlı eserinden hareketle, değerli düşüncelerine yer veriyoruz.

“MÜSLÜMAN OLMAM NEYİ GEREKTİRİR?”

Müslüman kimsenin olması gereken kimliği üzerine ilminizden istifade etmek niyetindeyiz. İlk olarak üstünde durulmasında fayda gördüğümüz bir hususa değinerek başlamak istiyoruz. İslam bir kimlik biçtiği insanı nasıl tanımlıyor ve nereye koyuyor ki insan bu kimliği öylece algılasın?

Fethi Yeken: İslam nizamı, ayırıcı bir özelliği olarak, insanı; varlığı, yaratılışının sırrı ve varoluş sebebi ile tanımlar. Bunu da insanlık hayatındaki bağların en kritiği olan iman ile çözümlenmiştir. İslam, insanı varlık âleminde yalnız, dayanaksız, bir yol göstericiden yoksun durumda, hayretler içerisinde, karşılaştığı şartlarla tek başına mücadele eder bir halde, yolunu tayin eden, kendi kendini yöneten ve başıboş bir varlık olarak bırakmamıştır.

Bu başıboş bırakmayı beraberinde bir düzen koymayı da getirir. Biz bu düzenlemeyi Müslüman bireyin kimliği ile ilgili sorularımızda netleştireceğiz tabi ama genel hatlarını ortaya koymamız gerekirse nasıl ifade edebiliriz?

Yeken: İslam nizamı, her yanı mükemmel ve kuşatıcı bir bakış açısına sahiptir. O, kişinin kendi nefsi ile olan ilişkilerini düzenlemekle başlar, aile çevresiyle, içinde yaşadığı toplumla ve toplumun kişi ile ilişkilerini de düzenleyerek toplumsal hayatı çepeçevre tanzim eder.

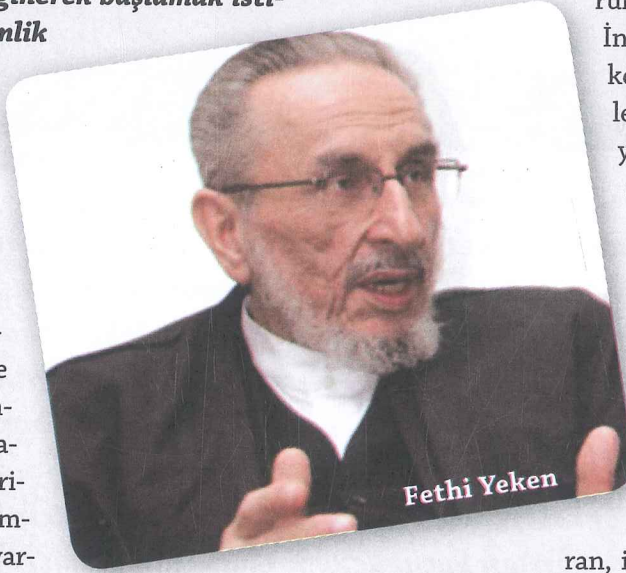
Müslüman kimliğin özelliklerine geçmeden önce son olarak değinmek istediğimiz husus; insanoğlunun bu düzen karşısındaki aciz ve haksız şikâyeti, bu düzeni oluşturan hükümleri ya külliyen ya da cüzlerinden herhangi birini insanı zorlayan hükümler olarak değerlendirmesidir.

Tabi buna aslında bu hükümlere uymayarak özgür olduklarını iddia edenleri de eklemekte fayda var. İslam nizamının bu değerlendirmeler karşısındaki durumu nedir?

Yeken: İslam nizamı insanın biyolojik ve ruhi ihtiyaçlarını dikkate alır. İnsanı bir değer olarak ele alırken, onun bütün yaratılış özelliklerinin gereklerine riayet eder. İslam varlığı gayesiz, gayr-ı makul bir âlemde, yine gayr-ı makul, nereden geldiğini ve nereye gideceğini bilmeyen, yönlendireni, sevk ve idare edeni olmayan, avare bir hayvan olarak görmez. Onu olduğundan ne fazla telakki eder ne de eksik...Bilakis İslam, düşünüp fikir çıkar-

ran, iradesiyle istediği şekilde hareket eden, yaratılışının sebebi, hedefi ve hayatının da gayesi olan bir varlık olarak ele alır insanı.

Belirtmiş olduğunuz bu hususları işlediğiniz metinlerde ilgili bir ayeti görüyoruz. Sanıyoruz konuyu özetler niteliktedir o ayet: “Allah adına gerektiği gibi cihad edin. O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir, atanız İbrahim’in dini(nde olduğu gibi). O (Allah) bundan daha önce de, bunda (Kur’an’da) da sizi ‘müslümanlar’ olarak isimlendirdi; elçi sizin üzerinize şahid olsun, siz de insanlar üzerine şahidler olasınız diye. Artık dosdoğru namazı kılın, zekatı verin ve Allah’a sarılın, sizin Mevlanız O’dur. İşte, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcı.” (HAC/78) Ayette de okuduğumuz üzere Cenab-ı Hak bizleri Müslümanlar olarak isimlendirdiğini bildiriyor. Bu ismin kapsadığı önemli meseleler üzerinden devam edelim. Ki üzerinde durmak istediğimiz meseleler çağın insan kimliğini yozlaştıran oluşumlarla ilgilidir. Bu çağın mühim hastalığı hiççilik. Her şeyin bir hiç oluşu boş oluşu gibi bir büyük zandır. Buna karşı Müslüman kimliğine sahip olarak ben neye inanmalıyım?

Fethi Yeken

Yeken: Yüce Allah'ın bu kâinatı, boş ve beyhude yere yaratmadığına inanman lazımdır. Çünkü kemal sıfatı ile sıfatlanan Allah'ın yarattığı şeylerde beyhude davranması düşünülemez. O'nun gönderdiği peygamber ve vahiy olmaksızın Allah'ın bu yaratılıştan ne kastettiği etraflı bir şekilde anlaşılabilir. (Konuyla ilgili olarak bkz. Müminun/117)

Bugün "Müslüman" gençlerin dahi içine düştükleri bir başka sıkıntı ise kişinin fillerinden sorumsuz olduğuna inanmasıdır. Buna karşı Müslüman olan benim neye inanmam gerekir?

Yeken: İnsanın iyi ve kötü amelleri, kendi irade ve arzusuyla işlediğine inanman lazımdır. Fakat hayırlı işler, ancak yüce Allah'ın tevfiik ve yardımı ile meydana gelir. Kötülük ise yüce Allah'ın iradesinin etkisiyle değil, ancak O'nun izni ve iradesi çerçevesinde vuku bulur. "Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene', sonra ona fücürünü (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır." (Şems/7-10) Allah'a inanan ve O'na itaat eden mümin kimsenin mükafatının cennet, Allah'ı inkar eden ve O'na isyan eden kafirin cezasının cehennem olduğuna inanman gerekir.

Çağımız insanlığın pek çok korku unsuruyla kuşatıldığı yığınların korku psikolojisinin kullanıldığı bir çağ. Bununla beraber şeytan, insanı geçimiyle, geleceğiyle, güvenliğiyle korkutup yönlendirme taktiğine her çağda başvurmuştur. Benim korkum ne olmalı?

Yeken: Yalnız Allah'tan korkman ve başkasından korkmaman gerekir. Bu korkun, O'nu kızdıran ve O'nun haram kıldığı şeylerden seni uzaklaştırmalıdır. "Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse ve Allah'tan korkup O'ndan sakınırsa, işte 'kurtuluşu ve mutluluğa' erenler bunlardır." (Nur/52)

Sevgiden de bahsedelim. Ben bir Müslüman olarak dünyalık bu kadar çok sevginin içerisinde kimi ne kadar sevmeliyim?

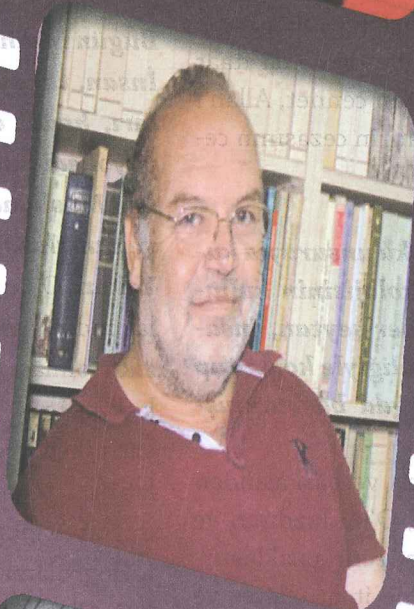
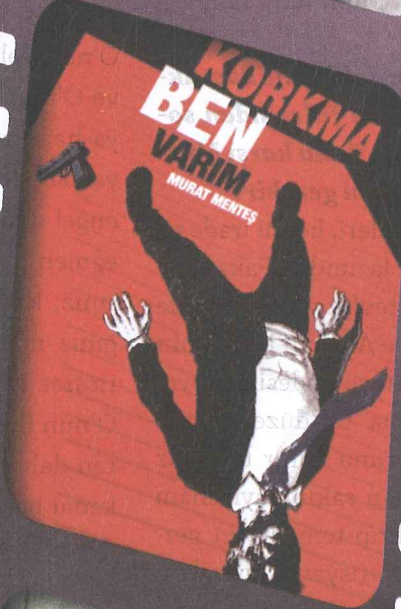
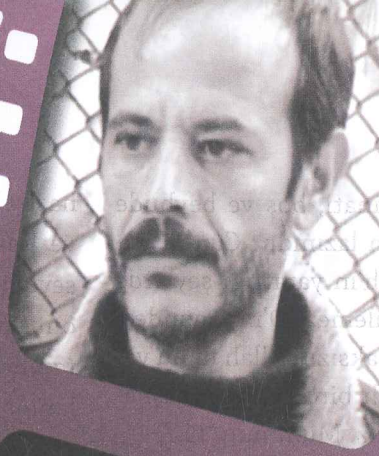
Yeken: Yüce Peygamber'in şu hadiste işaret ettiği imanın lezzetini tatmayı arzu etmen gerekir: "Şu üç

haslet kimde bulunursa imanın tadını duyar: Allah ve Resulü'nü diğer şeylerden daha fazla sevmek, sevdiğini yalnız Allah rızası için sevmek ve (Allah onu küfürden kurtardıktan sonra) ateşe atılmaktan hoşlanmayacağı gibi küfre dönmekten de hoşlanmamak." Ve Allah'ı öyle sevmen gerekir ki bu sevginin kalbini, Allah'ın yüceliğine âşık kılması, O'nun yolunda daima iyi işlerle uğraşma sağlayan ve O'nun yolunda canını feda etmeye ve savaşmaya hazırlayan bir bağla Allah'a bağlamalıdır. Dünya malı veya sıkı akrabalık bağları bunları yapmana engel olmamalıdır. Yüce Allah'ın şu ayetine boyun eğmen gerekir: "De ki: 'Eğer babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, az kâr getireceğinden korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden evler, sizlere Allah'tan, O'nun Resulü'nden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyedurun. Allah, fasıklar topluluğuna hidayet vermez.'" (Tevbe/24)

Bugün insanoğlu türlü çılgınlıklara imza atıyor. İnsan, tahayyülünü zorlayan israf mekanizmaları, haddi aşmakta tereddüt etmeyen fahşayı yol edinmiş bir kitleler yığını haline gelirken ben Müslüman bir kimse olarak bu tatminsizlik ve tamahtan nasıl korunabilirim?

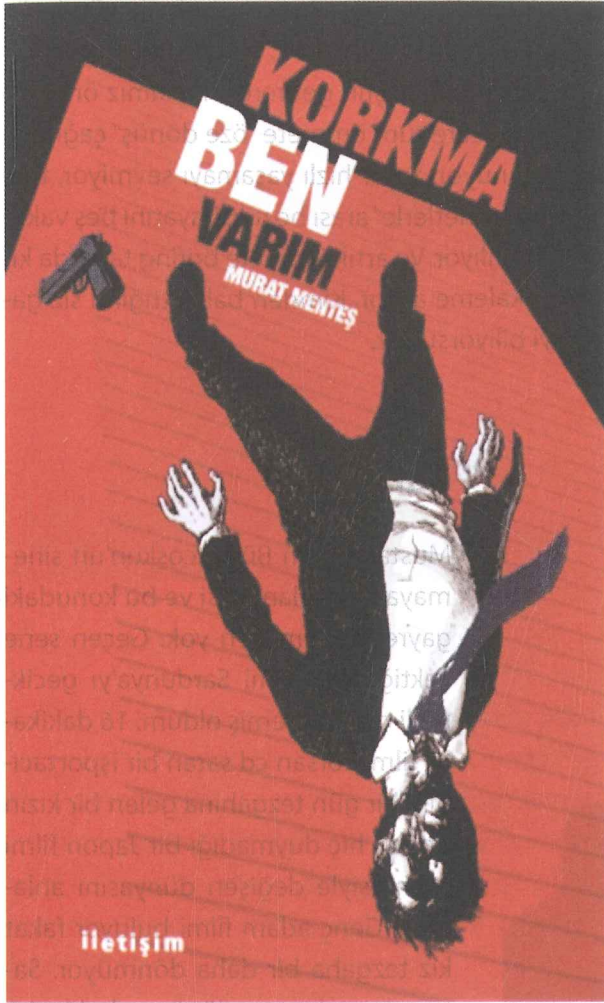
Yeken: O'nu zikretmen ve bu zikrine devam etmen lazımdır. Ayrıca susmanın tefekkür, konuşmanın zikir olması gerekir. Çünkü Allah'ı zikretmek, en kuvvetli ruh ilacıdır. Zikir zamanının felaketleri, hayatın keder ve musibetleri karşısında en etkili silahtır. İşte insanlığın bugün kendisine ihtiyaç duyduğu şey zikir silahıdır. Yüce Allah bunu şu sözleriyle doğrulamaktadır: "Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır. Haberiniz olsun; kalbler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur. (Rad/28) Kim Rahman (olan Allah)ın zikri ni görmezlikten gelirse, biz bir şeytana onun 'üzelerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur. Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar." (Zuhuruf/36-37)

kültür

sanat

Korkma Ben Varım!

Geçen sayıda bu köşede Korkma Ben Varım'ın Ekim itibariyle raflarda yer alacağını söylemiştim. Tüyap'ta sergilendi ve ilk baskısı iki günde tüken-di. Ben de beklemeden aldım. Tek kelime bu yapı-tı ifade edebileceksen o da "muhteşem" olurdu her-halde. Dublörün Dilemması ile her kesimden oku-yucuyu sabırsız bir beklenti içinde bırakan Mu-rat Mentesh, dört sene sonra "Korkmayın!" dedi ve kurgusallığıyla zirveye çıkan yeni romanı, edebi-yat ortamını bir kez daha ateşlemiş oldu. Modern romanın tüm imkanlarından faydalanan Mentesh, ince ince ördüğü hikayesini mizah ve aksiyon sah-neleriyle zenginleştiriyor ve okuyucularına 420 sayfanın her satırında sonsuz bir keyif sunuyor.

Bölüm başlarındaki alıntılardan büyük bölümünün uydurma olmasını bir kenara bırakarak söylüyö-rüm (gülmeyin, doğru, alıntılar da fevkalade ayrı-ca), benim için romanı okunur kılan en önemli un-sur şu ana kadar hiçbir yerde rastlamadığım teş-bih tekniği. Kitaptan bir kaç cümle koyuyorum:

"..lavabo beyazı dişleri, kulakları arasına kolye gibi dizilmişti."

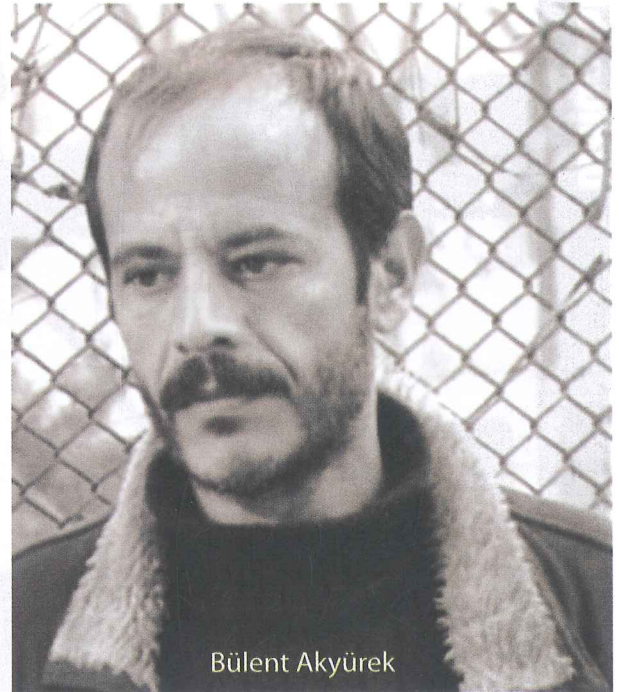
"Hapishane hastanesinde ameliyata alınan bir idam mahkumu gibi dehşet içindeydim."

"İkizini idam eden bir cellat gibi, şeytan görmüş bir keçi yavrusu gibi, kıyametten sağ kurtulmuş bir deli gibi ağlıyordum."

Evet, bence de süper.

"Pozitif Olun!"

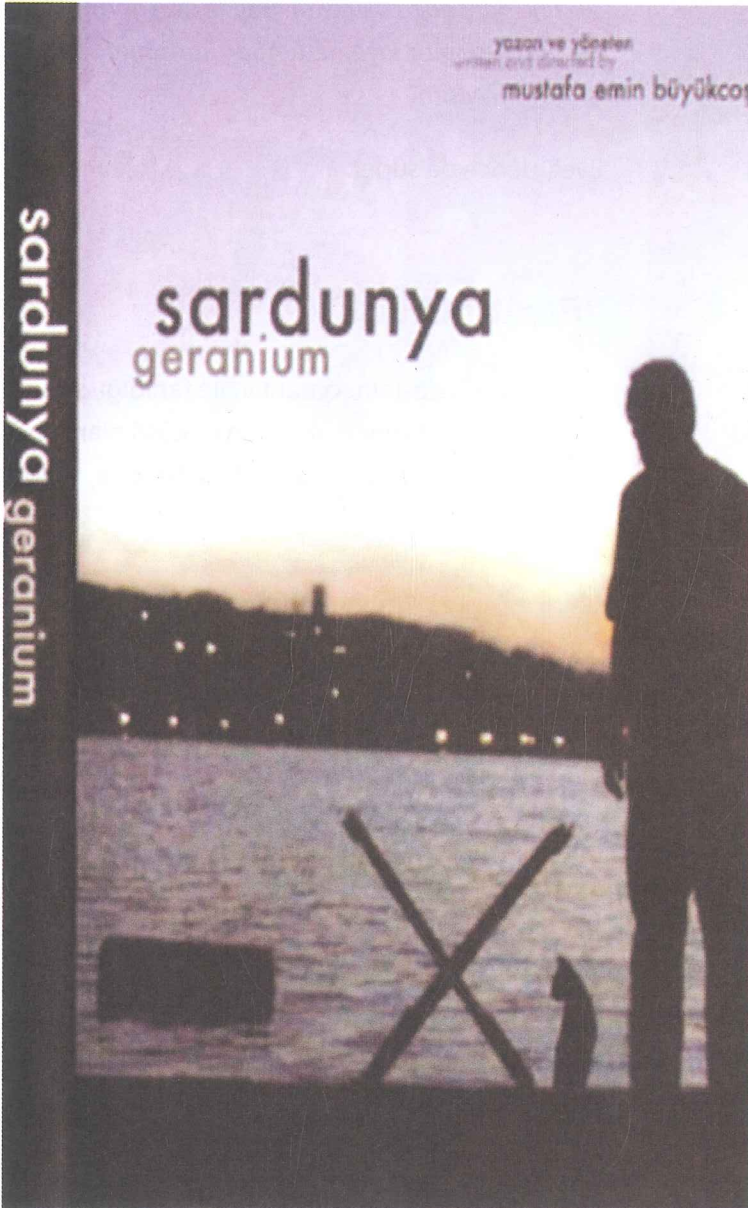
Edebiyat dünyasının romanları ile tanıdığı, şu sıra-larda ise neo-tasavvuf akımının öncüsü olarak gö-rülen ve çıldırmaya başlamış Türk halkına, "Yılğın

Bülent Akyürek

Türkler" diyerek seslenen ve "İçinizdeki Öküze Oha Deyin" isimli kitabı ile artık her kitapçada en fazla yeri kaplayan, kişisel gelişim kitaplarına yaptığı eleştiri ve sözleri ile gündeme bomba gibi düşen ifadelerde bulundu yazar. Artık ekranlarda tasavvuf ve dinin birer "döner sermaye" olduğunu belirten yazar, son kitabı "Öğlen Namazına Nasıl Kalılır?" ile kitapseverlerin karşısına yeniden çıktı. Kitabın, isminden algılanan yanlış anlamayı engellemek için çok satan "Sabah Namazına Nasıl Kalılır?" kitabına menfi değil aksine müspet bir des-

tek olarak kaleme alındığını kitabının girişinde belirten yazar, buna rağmen aynı isimli kitabı eleştirmekten de geri durmadı. İnsanların günümüz "hızlandırılmış" hayatlarına, fast-food, fast-life yaşam tarzlarına eleştiri getirerek, halkımız öncelikli olmak üzere tüm ümmete "öze dönüş" çağrısında bulunuyor. Yazar hızlı yaşamayı sevmiyor, teknolojik "nimetlerle" arası bozuk, hayatını beş vakte göre planlıyor. Ve artık ümmete brifing tadında kitaplar kaleme alıyor. Kimden bahsettiğimi siz gayet iyi biliyorsunuz.

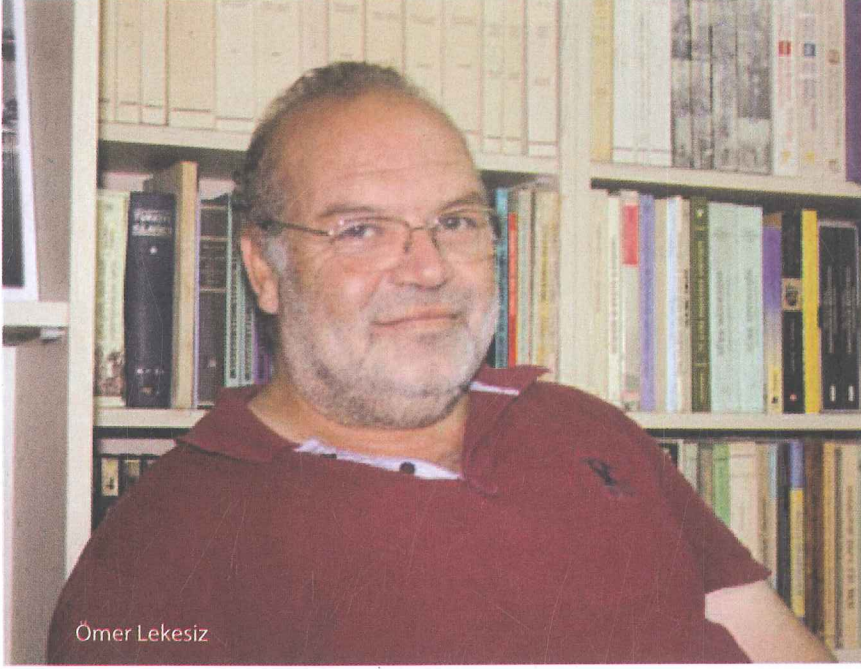

Sardunya

Mustafa Emin Büyükoçkun'un sinemaya karşı olan ilgisi ve bu konudaki gayretini bilmeyen yok. Geçen sene çektiği kısa filmi Sardunya'yı gecikmeli olarak izlemiş oldum. 16 dakikalık film, korsan cd satan bir işportacının, bir gün tezgahına gelen bir kızın ondan hiç duymadığı bir Japon filmi istemesiyle değişen dünyasını anlatıyor. Genç adam filmi buluyor fakat kız tezgaha bir daha dönmüyor. Satıcının saplantıya dönüşen bekleyişi, aşkın sardunya üzerinden anlatımıyla pekiştirilerek kurgulanmış. Filmin Mecidi koka bir tarafı var ki bu da onu değerli kılan unsurlardan. Film, 2008 En İyi Balkan Kısa Film ödülüne layık görülmüştü.

Unutmadan söyleyelim, Mustafa Emin'in gayretleri, Müslümanca bir sinema anlayışının yerleşmesi adına çok önemli tohumlar atıyor bence. Meyvelerine hep birlikte şahit olsak ne iyi olur!

Ömer Lekesiz

nin Yahudi kökenli, ikincisine komünist olması. Karikatürleriyle modern ilahların korku putlarını yerle bir eden kahramanlarımız, dünyaya çizgi diliyle özgürlük ve adalet çağrısında bulunuyor. Çalışmalarını takip etmek isteyenler için;

www.benheine.com

<http://latuff2.deviantart.com/>

Ömer Lekesiz'in Kebikeç'i

Kebikeç, Kadıköy Moda Sahaflar Çarşısı'nda yaklaşık üç ay önce açılmıştı. Yeni uğradım. Ömer Lekesiz muhteşem bir iş çıkarmış. Edebiyat eleştirme olarak yazılarını iştahla takip ettiğimiz Ömer abisini belki de kendisine en çok yakışan işe atmış. Kebikeç, bir ikinci el kitap sahafı. Yazar çizer tayfasının da bolca kitap teslim ettiği Kebikeç (evet, mesela Akif Emre'ye imzalı kitaplar gördüm.), okuyuculara bulunması çok da kolay olmayan dergiler ve müzik albümleri, ayrıca Ömer Lekesiz'le harika bir sohbet imkanı sunuyor. Bir uğransa fena olmaz sanırım.

İki Vicdanlı Adam

Dünya Filistin dramını iki vicdan adamından takip ediyor: Ben Heine ve Carlos Latuff. Mesajlarını değerli kılan en önemli unsur ilki-

Bakılması Şeyler

Mohsen Namjoo'dan *Ey Sareban*
Hakan Albayrak'tan *EbuZer*
Abluka Alarm'dan *Süveyda*
Alan Parker'dan *Missisipi Burning*

Özledim

Herkes bir Kâbil olmuş, zulmün bataklığında
Hak uğruna can veren, *Hâbil*'ler'i özledim

Dünya putlarla doldu, ulûhiyet kayboldu
Bu çirkef şirk içinde, *İbrahim*'i özledim

Zulüm dünyayı sardı, her tarafta bir Câlût
Câlût'lara son veren, *Dâvûd*'ları özledim.

Yönümüzü şaşırдық, ele yalvarır olduk
Süleyman'a yol veren, *Hüdhüd*'leri özledim

Yaşanmıyor dünyanın, bu rahmet katlığında
Rahmeti unutulana, *Muhammed*'i özledim

Bir sömürü düzeni, kuruldu dünyamızda
Âdil *Ömer Fârûk*'un, kamçısını özledim

"Hilâfet" kaldırıldı, "Saltanat" oturtuldu
Saltanata "yok!" diyen, *Hüseyn*'i özledim

Keyifte Müslümanlar, tebliği
unuttular

Endülüs sahilinde, *Tarife*'yi
özledim

Kudüs kurtulmuş idi, Haçlıların zulmünden
Siyonist durduracak, *Selahattin* özledim.

Müslümanlar perişan, irfân öksüzü oldu
Onlara yön verecek, *Bennabi*'yi özledim

Amerika doymuyor, insan kanı içmeye
Zulmüne isyan eden, "*Apaçi*"'yi özledim

Emperyalist deyince, İngiliz akla gelir
Onlara karşı duran, *Jeanne d'Arc*'ları özledim.

Köle oldu Efendi, benliğinden soyuldu
Efendilere Emîr, Köle *Zeyd*'i özledim

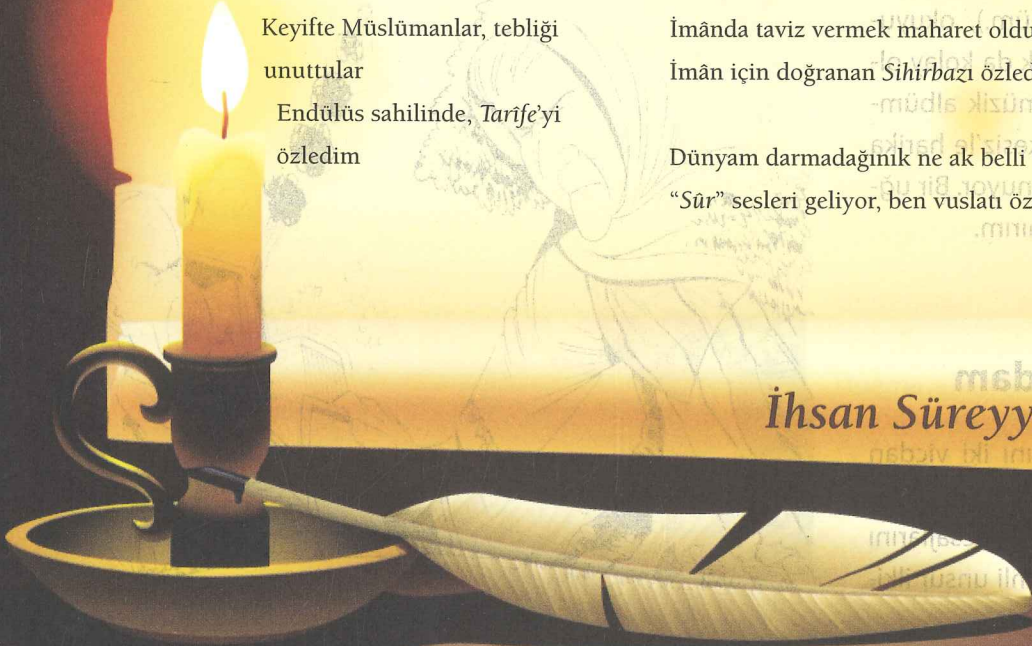
Nâmert bir savaş sardı Müslüman'ın yurdunu
Uçağa sapan atan, çocukları özledim

Ahlâksızlık zirvede, hayâ ise yok oldu
İffetin bânileri *Meryem*'leri özledim

İmânda taviz vermek maharet oldu şimdi
İmân için doğranan *Sihirbazı* özledim

Dünyam darmadağın ne ak belli ne kara
"*Sûr*" sesleri geliyor, ben vuslatı özledim.

İhsan Süreyya Sırma

الله رسول محمد

Hadis-i Şerif
(Tirmizi, Kıyamet 25)

“Resulullah (sav) ‘Allah’tan hakkıyla haya edin!’ buyurdular. Biz: ‘Ey Allah’ın Resülü, elhamdülillah, biz Allah’tan haya ediyoruz’ dedik. Ancak O, şu açıklamayı yaptı: ‘Söylemek istediğim bu değil. Allah’tan hakkıyla haya etmek, başı ve onun taşıdıklarını, batini ve onun ihtiva ettiklerini muhafaza etmen, ölümü ve toprakta çürümeyi hatırlamandır. Kim ahireti dilerse dünya hayatının ziynetini terk etmeli, ahireti bu hayata tercih etmelidir. Kim bu söylenenleri yerine getirirse, Allah’tan hakkıyla haya etmiş olur.”

ASIM'IN NESLİ GEÇESİ

Slayt - Tiyatro - Şiir Dinletileri - Kur'an Tilaveti
Asım'ın Nesli Konuşması - Ömer Karaoğlu Konseri

23 Aralık Çarşamba

Saat: 18:00

Yer: FKM - Çemberlitaş

İrtibat Tel: 0212 531 10 33

Not: Katılım Ücretsizdir!

Genç Öncüler